

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**TÜRK BESTECİLERİNDEN ESİM ERTÜZÜN CAN'IN "6
MINIATUR" ESERİNİN İNCELENMESİ VE GİTAR
EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN
ARAŞTIRILMASI**

Doğan Volkan GÜLTEKİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK PROGRAMI

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Seta KÜRKÇÜOĞLU

İSTANBUL/Mart 2020

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**TÜRK BESTECİLERİNDEN ESİM ERTÜZÜN CAN'IN "6
MINIATUR" ESERİNİN İNCELENMESİ VE GİTAR
EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN
ARAŞTIRILMASI**

Doğan Volkan GÜLTEKİN
(162028027)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK PROGRAMI

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Seta KÜRKCÜOĞLU

İSTANBUL/Mart 2020

T.C.
OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK BESTECİLERİNDEN ESİM CAN'IN "6
MINIATUR" ESERİNİN İNCELENMESİ VE GİTAR
EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN
ARAŞTIRILMASI

Doğan Volkan GÜLTEKİN
(162028027)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK PROGRAMI

Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih :

Tezin Savunulduğu Tarih : 12.03.2020

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Seta KÜRKÇÜOĞLU

İkinci Tez Danışmanı: Dr. Fazıl Cem KÜÇÜMEN

Diğer Jüri Üyeleri : Dr. Öğr. Üyesi Çetin KÖRÜKÇÜOĞLU

İstanbul Okan Üniversitesi

Doç. Dr. Göknil BİŞAK ÖZDEMİR

İstanbul Teknik Üniversitesi

ÖNSÖZ

Bir fikir olarak Esim Ertüzün CAN'ın 6 Miniatur eserinde etkileyici bir müzikal dil kullanması benim için ilham verici olmuştur. Değerli gitarist ve besteci Esim Ertüzün CAN'ın 6 Miniatur eserini ilk kez 11 Haziran 2015'de Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Anıtpark Konser Salonu'nda lisans bitirme projesi kapsamında performans olarak sahneledim. Lisans bitirme projemin temelini oluşturan, yüksek lisans projemde literatüre girmesi açısından "Türk Bestecilerinden Esim Ertüzün CAN'ın, 6 Miniatur Eserinin İncelenmesi ve Gitar Eğitimi'nde Kullanılabilirliğinin Araştırılması" başlığı altında yapılan bu çalışmada; 6 Miniatur eserinin genel özellikleri vurgulanmış ve eserin form ve armonik analizi incelenmiştir. Bununla birlikte 6 Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılabilirliği uzman görüşlerinden edinilen bulgularla değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın konuyla ilgili yapılacak araştırmalarda gitar öğrencileri, gitar eğitimcileri ve gitaristlere faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yüksek Lisans eğitimim boyunca çalışma fırsatı bulduğum değerli öneri ve katkılarıyla bana destek sunan aynı zamanda tez danışmanım olan değerli hocam Dr. Fazıl Cem KÜÇÜMEN'e, tezin gelişme sürecinde desteklerini esirgemeyen kıymetli hocalarımdan Dr. Öğr. Üyesi Çetin KÖRÜKÇÜOĞLU'na ve tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Seta KÜRKCÜOĞLU'na, lisans eğitimim boyunca gitar eğitiminde bana farklı bir bakış açısı kazandıran ve üzerimde büyük emeği olan değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Ümit Kubilay Can'a, bu süreçte yardımlarını esirgemeyen değerli dostum piyanist Necati PALA'ya yine bu süreçte destek ve sabrından dolayı eşim Yasemin GÜLTEKİN'e ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Doğan Volkan GÜLTEKİN

İstanbul, Mart 2020

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET.....	v
SUMMARY.....	vi
TABLO LİSTESİ.....	vii
BÖLÜM 1. GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
BÖLÜM 2. CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRKİYE KLASİK GİTAR EĞİTİMİ.....	4
2.1. TÜRKİYE'DE KONSERVATUVAR ÖNCESİ GİTAR EĞİTİMİ 'NDE YETKİN OLAN KİŞİLER	8
2.1.1 Andrea Paleologos (1911-1997).....	8
2.1.2 Ziya Aydınıtan (1905-1982).....	10
2.1.3. Can Aybars (1917-1999).....	11
2.1.4. Reşit Mazhar Ertüzün (1917-2010).....	11
2.1.5. Misak Toros (1940-2010).....	12
2.1.6. Savaş Çekirge (1944 – 1998).....	13
2.1.7. Raffi Arslanyan (1944 -)	14

BÖLÜM 3. ESİM ERTÜZÜN CAN (1969 - -).....	15
3.1. TÜRK BESTECİLERİ'NDEN ESİM ERTÜZÜN CAN'IN "6 MINIATUR" GİTAR ESERİNİN FORM VE ARMONİK ANALİZİ.....	17
3.1.1. Miniatur 1 - in A-minor.....	17
3.1.2. Miniatur 2 - Vals of Miracle.....	19
3.1.3. Miniatur 3 - Elegie (My Old Country)	22
3.1.4. Miniatur 4 - Vivace.....	24
3.1.5. Miniatur 5 - from Colombia to Sweden	28
3.1.6 Miniatur 6 – Dance of Lovers.....	30
BÖLÜM 4. TÜRK BESTECİLERİ'NDEN ESİM ERTÜZÜN CAN'IN 6 MINIATUR ESERİNİN TEMEL GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANIMI AÇISINDAN UZMAN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR	32
4.1. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	49
4.2. ARAŞTIRMA ARAÇLARI.....	49
4.3. REPERTUVAR SEÇİMİ.....	51
4.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	51
BÖLÜM 5. SONUÇ.....	55
KAYNAKLAR.....	62
EKLER.....	66
EK A – UZMAN GÖRÜŞ FORMU.....	66

EK B – BESTECİNİN KENDİ ESERLERİ HAKKINDA YORUMLARI.....	67
EK C – ESERLERİN ORJİNAL NOTALARI.....	69
MINIATUR 1.....	69
MINIATUR 2.....	71
MINIATUR 3.....	74
MINIATUR 4.....	76
MINIATUR 5.....	80
MINIATUR 6.....	82
EK D – BESTECİYE AİT FOTOĞRAFLAR.....	84
EK-E –2 ADET CD.....	85
ÖZGEÇMİŞ.....	86

ÖZET

TÜRK GİTAR BESTECİLERİNDEN ESİM ERTÜZÜN CAN'IN "6 MINIATUR" ESERİNİN İNCELENMESİ VE GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Bu araştırmanın amacı Türk gitar besteci ve gitaristlerinden Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserini form ve armonik açıdan incelemek, gitar için beste yaparken armoniyi ne şekilde tercih ettiğini ortaya koymaktır. Bununla birlikte, Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı Konservatuvar ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde çalışan alan uzmanlıkları gitar olan eğitimcilerin, Türk gitar bestecilerinden Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin gitar eğitiminde kullanılabilirliği hakkında görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada; Cumhuriyet Dönemi Türkiye'de Klasik Gitar Eğitimi, Türkiye'de konservatuvar öncesi gitar eğitiminde yetkin olan kişiler hakkında bilgiler yer almaktadır. Bununla birlikte çalışmaya konu olan Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur Eserinin form ve armonik analizi incelenip, 6 Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılabilirliğinin araştırılmasına yönelik uzman görüşlerine yer verilmiştir. Eserlerin klasik gitar icrasında ve müzikal fikir olarak gitaristlere farklı bakış açıları kazandıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Esim Ertüzün Can, Minyatür, Gitar, Gitar Eğitimi, Türk Klasik Gitar Edebiyatı, Türk Gitar Bestecileri

Tarih: Mart 2020

SUMMARY

AN INVESTIGATION OF ESİM ERTÜZÜN CAN " 6 MINIATUR " BY TURKISH GUITAR COMPOSERS AND INVESTIGATION OF USABILITY IN GUITAR EDUCATION

The aim of this research is to examine 6 Miniatur works of Turkish guitar composer and guitarist Esim Ertüzün Can in form and harmonic terms and to determine how he preferred harmony for guitar. In addition, it was carried out to determine the opinions of the experts of the guitar field, who work in the Conservatory and Fine Arts Faculties of the Higher Education Institution, about the usability of 6 Miniatur works of Turkish guitar composers Esim Ertüzün Can in guitar education. In this study; Republican Classical Guitar Education in Turkey, people who are important in guitar education in Turkey before conservatory is located. In addition, the form and harmonic analysis of 6 Miniatur Artifacts of Esim Ertüzün Can, which are the subject of the study, were examined, and expert opinions about the usability of 6 Miniatur artifacts in guitar education were included. It is thought that the works will give guitarists different perspectives in classical guitar performance and musical ideas.

Keywords: Esim Ertüzün Can, Miniatur, Guitar, Guitar Education, Turkish Classical Guitar Literature, Turkish Guitar Composers

Date: March, 2020

TABLO LİSTESİ

SAYFA NO

Tablo 1. Uzman Yanıtları.....	32
Tablo 2. Genel Frekans – Yüzde Tablosu.....	33
Tablo 3. Uzman görüşme formunun 1.sorusu olan 6 Miniatur eserin “Sağ ve sol el tekniklerini kapsadığı” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	34
Tablo 4. Uzman görüşme formunun 2. sorusu olan 6 Miniatur eserin “İçerdiği tekniklerin öğrencilerin temel gitar teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli oluşu” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	35
Tablo 5. Uzman görüşme formunun 3. sorusu olan “Eserlerde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	37
Tablo 6. Uzman görüşme formunun 4. sorusu olan “Müzikal fikirler içerdiği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	39
Tablo 7. Uzman görüşme formunun 5. sorusu olan 6 Miniatur eserin “İçerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	40

Tablo 8. Uzman görüşme formunun 6. sorusu olan (Farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdiği) ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	42
Tablo 9. Uzman görüşme formunun 7. sorusu olan “Öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilebilirliği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	44
Tablo 10. Uzman görüşme formunun 8. sorusu olan 6 Miniatur eserin “Temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	45
Tablo 11. Uzman görüşme formunun 9. sorusu olan “Eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilirliği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu.....	47
Tablo 12. Katılımcı Gitar Alan Uzmanlarına Ait Bilgiler.....	50

BÖLÜM 1. GİRİŞ VE AMAÇ

Bu çalışmada Türk Bestecileri'nden Esim Ertüzün CAN'ın hayatı ve müziği hakkında bilgiler verildi. Bununla birlikte 6 Miniatur eserin genel özellikleri vurgulandı. Form ve armonik analizi klasik ve caz armonisinden faydalanarak yapıldı. 6 miniatur eserin temel gitar eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik alan uzmanlıkları gitar olan eğitimcilerin görüşleri anket yöntemiyle incelendi ve değerlendirildi.

Konuya hazırlayıcı nitelikte olması açısından Cumhuriyet dönemiyle birlikte Türkiye'de Klasik Gitar Eğitiminin gelişimiyle ilgili süreçler hakkında bilgi verildi. Türkiye klasik gitar eğitiminde konservatuvar öncesi dönemde yetkin olan kişiler ve gitar eğitimine katkıları hakkında bilgiler verildi.

Türk besteci ve gitaristlerinden Esim Can'ın eserlerinin yurtdışında bilinmesine ve icra edilmesine karşın ülkemizde yeterince bilinmediği düşünülmektedir. Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin Türkiye prömiyeri ilk defa 16 Eylül 2009 yılında 5. İstanbul Müzik Öğretmenleri Sempozyumu'nda besteci ve gitarist Behzat Cem Güneç tarafından seslendirilmiştir. Bu tez konusunun bundan sonra yapılacak araştırma ve çalışmalarda, Türk bestecilerinin gitar için yazılmış eserlerinin gitar eğitiminde kullanılabilmesi ve Türk gitar repertuvarına girmesi açısından bu çalışmayla birlikte değer kazanacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada 6 Miniatur eserin konu olarak seçilmesinin nedenlerinden biri Türkiye'de ve dünyada bestelenmiş çok fazla minyatür alanında eserin olmamasıdır. Bu bağlamda gitar için bestelenmiş Esim Ertüzün Can'ın 6 miniatur eserinin Türk gitar repertuvarına girmesinin önemli olabileceği düşünülmektedir.

Minyatür; müzikte kısa bir müzik parçası anlamına gelmektedir.(Tarkum,2004) Yapılan çalışmada piyano için bestelenmiş Alman besteci ve piyanist Robert Schumann'ın Minyatür Piyano Parçaları, Polonyalı piyanist ve besteci Frederic

Chopin'ın 48 numaralı minyatür balladlar eserleri, Leh asıllı Amerikalı piyanist ve besteci Leopold Godowsky'nin bestelediği 46 Miniatures eseri, Azeri piyanist ve besteci Fikret Amirov'un 12 Minyatür eseri vardır. Türk Beşleri'nden Necil Kazım Akses'in Minyatürler eserine de ulaşılmıştır. Gitar için bestelenmiş minyatür eserler ise Fazıl Cem Küçümen'in 4 Minyatür, Ceyhun Şaklar'ın Op.40 6 Minyatür, Füsun Köksal'ın Minyatürler (1995), Misak Toros'un 3 Minyatür, Tolga Tüzün'ün 2 minyatür adlı eserleridir.

Bu tez çalışmasında şu sorulara yanıt aranacaktır.

1. Esim Can kimdir?
2. Esim Can'ın bestelediği eserler nelerdir?
3. Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin Türk gitar edebiyatına ve gitar eğitimine katkısı ne olacaktır?

Bu araştırmanın temel amacı; türk besteci ve gitaristlerinden Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin armonik ve form olarak incelenmesi, gitar eğitiminde kullanılabilirliği yönünde uzman görüşlerinden elde edilen bulguların değerlendirilmesi ve Türk gitar edebiyatına ve Türk gitar eğitimine yapacağı katkıları araştırmaktır. 6 Miniatur eserin temel gitar eğitiminde kullanımına yönelik alan uzmanlıkları gitar olan eğitimcilerin görüşlerinin incelenmesi amacı doğrultusunda uzman görüş formu oluşturulmuştur. Esim Can'ın 6 küçük parçadan oluşan minyatür eserlerinin içerdiği teknik ve müzikal öğelerin temel gitar eğitiminde kullanılabilmesi yönünde uzmanların görüşlerine yer verilmiştir.

Bu araştırmanın;

1. Esim Can'ın hayatına dair bilinen ilk kapsamlı araştırma özelliğini taşıması,
2. Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin araştırma kapsamına alınarak ilk defa form ve armonik olarak incelenmesi ve yorumlanması,

3. Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin türk gitar edebiyatına sağlayacağı katkı ve gitar eğitiminde kullanılabilirliğinin uzman görüşlerine yer verilerek yapılan ilk çalışma olmasından dolayı önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada;

1. Esim Can'ın hayatı, eserleri, 6 Miniatur eserin form ve armonik analizi ve gitar edebiyatına sağlayacağı katkı ve gitar eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik verilere kaynak taraması, görüşme ve anket tekniğiyle ulaşılabileceği,

2. Araştırma için başvurulmuş yöntemle, katılımcı uzmanların mesleki deneyimleriyle samimi ve doğru cevaplar verdiği, bu nedenle araştırmada verilerin güvenilir ve geçerliliğinin yüksek olduğu, araştırmada ulaşılmak istenen hedefe ve araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmaktadır. Bu araştırma;

1. Yurt dışında yaşayan Türk gitarist ve bestecilerinden Esim Can ile,

2. Esim Can'ın gitara yönelik yaptığı çalışmalar ve bu çalışmalardan 6 Miniatur eserin form ve armonik analiziyle,

3. Esim Can'ın eserlerinden 6 Miniatur eserin gitar edebiyatına katkı ve türk gitar eğitiminde kullanılabilirliği yönünde alanında uzman, güzel sanatlar fakültesi, eğitim fakültesi ve konservatuvarlarda gitar alanında eğitim veren farklı ünvanlarda öğretmen, öğretim görevlisi, öğretim üyesi, eğitmen ve gitar alanında beste yapan bestecilerin görüşleriyle sınırlıdır.

Esime Can'la Almanya'da yaşamasından dolayı e-posta ve sosyal medya aracılığıyla iletişim kurulmuştur. Gitar alan uzmanlarının görüşleri için oluşturulan form e-posta aracılığıyla 28 uzmana gönderildi. 28 eğitmenin 11'i görüş bildirdi. Diğer 17 uzmandan bazıları konser, festival programı, yurt dışı seyahati ve benzeri sebeplerden dolayı uzman görüşme formunu daha sonra yanıtlayacağını bildirdi. Bazı uzmanlardan ise cevap alınamadı.

Bu araştırmada öncelikle Cumhuriyet Dönemi'yle birlikte Türkiye Klasik Gitar Eğitimi süreci ele alındı. Sonrasında Türkiye'de klasik gitarın gelişiminde konservatuar öncesi dönemde etkili olan isimlere biyografik olarak yer verildi.

BÖLÜM 2. CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRKİYE KLASİK GİTAR EĞİTİMİ

“Cumhuriyet Yönetimi, Ulu Önder Atatürk’ün yönlendirmesiyle bireylerimizi ve ulusumuzu çağdaş yaşamın gerekleri doğrultusunda ‘hızla değiştirip geliştirme’ ve ‘ulusal kültürümüzü çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarma’ hedefleri doğrultusundaki işlevleri nedeniyle ‘örgün genel müzik eğitimi’ne büyük önem vermiş, bunun temel gereği olarak ‘müzik öğretmeni yetiştirme’ işini öncelik ve ivedilikle ele almış, Cumhuriyetin ilanının üzerinden bir yıl bile geçmeden gerçekleştirdiği ilk köklü atılımlardan biri olarak, bu konuda gerekli kararları alıp 1 Eylül 1924 tarihinde Musiki Muallim Mektebi’ni kurmuştur. Bu mektep 1 Kasım 1924 tarihinde öğretime açılmıştır” (Uçan, 1994).

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte kısa zamanda, Atatürk’ün sanat alanında gerçekleştirdiği köklü atılımlardan biri olarak Musiki Muallim Mektebi kurulmuş böylece ülkede sanatı ve sanat eğitimini canlandırdığı görülmüştür. Bununla birlikte toplumsallaşmayı ve kurumsallaşmayı sağlayacak olan sanat öğretimi alanında önemli bir başlangıç olmuştur.

Musıkî Muallim Mektebi, Türkiye’de bugünkü müzik öğretmenliği bölümlerinin, devlet konservatuvarlarının, senfoni orkestralarının, opera ve balelerin, koro ve toplulukların temelini oluşturmaktadır. Musıkî Muallim Mektebi’nin genel, meslekî ve özengen sanat eğitimi alanındaki birikimin bugüne ulaşmasında çok önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. (WEB_5)

Türkiye Cumhuriyeti hükümeti 1924’den itibaren müzik alanında yenilik ve gelişmeleri devam ettirebilmek için yetişmiş insan kaynağına ihtiyaç duyarak ve daha kapsamlı bir eğitim almaları için Avrupa’da belli merkezlere uzmanlar tarafından belirlenen üstün yetenekli öğrencileri göndermiştir. (Say, 2000)

Yurt dışında sayılı müzik merkezlerinde piyano, keman, bestecilik ve müzik bilimi alanlarında eğitim alan üstün yetenekli öğrenciler, burada edindikleri bilgi ve tecrübeyi Türkiye'ye döndüklerinde eğitim ve öğretim alanında ve konserler yaparak yoğun bir çabayla toplumla paylaşmaya başladılar. (WEB_6)

Soner Uluocak'ın 2015 yılında Türkiye'de Cumhuriyet'in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi: Paleologos ve Öğrencileri adlı makalesinden edinilen bilgilere göre; Türkiye'de 1930'lu yıllarda piyano ve keman gibi batı çalgılarının eğitimine daha fazla önem verilmesine ve büyük gelişmeler kaydedilmesine rağmen, klasik gitar eğitiminin bu dönemde konservatuar programlarında yer almadığı görülmektedir. Bununla birlikte ülkemize yurt dışından konser için gelen yabancı müzisyenler arasında klasik gitar yorumcusunun olduğuna dair bir bilgiye de ulaşılamadığı görülmektedir. Uluocak bu durumun, klasik gitarın toplum tarafından tanınmamasına ve belli bir ilgiye sahip olmamasıyla bağlantılı olduğunu düşünmektedir. (WEB_7)

Tunçdemir'den ve Uluocak'tan edinilen bilgilere göre cumhuriyet döneminin ilk yıllarında klasik gitar eğitimi alanında herhangi bir atılım olmadığı ve bu alanda herhangi bir çabanın sarfedilmediği görülmektedir.

Yıldız Elmas'ın Sorularla Gitar (2003) kitabından edinilen bilgilere göre Türkiye'de gitar önceleri sadece eğlence müziğinde kullanılmıştır. Daha sonraları az sayıda olmasına rağmen konser vermeye gelen yabancı gitaristler, radyo yayınları, yurt dışına gidip gelen müzikle ilgilenen kişilerin getirdiği notalar, metodlar ve plaklar klasik gitarın ülkemizde yaygınlaşmasında etkili olmuştur. Uzun yıllar boyunca özel ders olarak devam eden gitar eğitimi, daha sonraları okullarda yerini almıştır.

“İlk olarak 1930'lu yıllarda ciddi olarak gitar çalan ve eğitimini veren isimlere rastlanmaktadır. Bunlar arasında Dr. Fazıl Abrak, İlya Ksantapulos, Mario Parodi, Andrea Paleologo, Ertuğrul Şatiroğlu, Can Aybars ve Rifat Esenbel gibi isimler bulunmaktadır” (Elmas,2003).

Yıldız Elmas'ın Sorularla Gitar (2003) kitabından, Ahmet Kanneçi'nin Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri (2001) adlı yüksek lisans tezinden, Ahmet Say'ın Müzik Tarihi

(2000) kitabından, Soner Uluocak'ın 2015 yılında Türkiye'de Cumhuriyet'in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi: Paleologos ve Öğrencileri (2015) adlı makalesinden edinilen bilgilerle; dünya konservatuarlarında 1930'lu yılların başından itibaren ana sanat dalı olarak kabul gören gitarın, Türkiye'de müzik okullarında "Gitar Sanat Dalı" olarak açılmasının gecikmeye uğradığı görülmektedir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Cumhuriyetin ilk yıllarında gitar, müzikli eğlence mekanlarında eşlik enstrümanı olarak icra edildiğinden ve klasik orkestra çalgısı olmadığından cumhuriyet sonrası sanat alanında yapılan atılımlarda akademik ve sanatsal anlamda karşılık bulmamıştır. Cumhuriyet sonrası kurumsal eğitim programına kazandırılan aynı zamanda klasik orkestra çalgısı olan piyano ve kemanın aksine gitar her ne kadar bireysel eğitim yöntemleriyle özel ders olarak 1980'lerin ortalarına kadar gelse, uygulanan eğitim metotları, çalınan repertuar model olarak profesyonel bir yaklaşımı göstermektedir ve kuşaktan kuşağa aktarılmıştır. Konservatuvar öncesinde klasik gitar eğitiminin klasik gitarın gelişmesinde önemli bir etken olduğu görülmektedir. Gitar teknik olarak eşlik ve solo icraya uygun olması, çok sesliliğe uygun bir enstrüman olması ve eğitim amaçlı taşınabilir olması açısından ülkemiz müzik yaşamı açısından piyano ve keman kadar önem arz ederken, müzik tarihimizde önemli bir yeri olan Ahmet Adnan Saygun'un tavsiye etmemesi üzerine İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda gitar sanat dalı açma çabaları gecikmiştir. 1980'li yılların ortalarına gelindiğinde gitar sanat dalları müzik okullarında kurulmaya ve yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu kurumlarda yetişen gitarist ve öğretmenlerin görev yaptıkları okullara gitar eğitimini taşımasıyla, uzun yıllar ilk ve orta öğretim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan flüt ve mandolin yerini gitara bırakmıştır. Cumhuriyet döneminde sanat alanında yapılan atılımlarda gitarın diğer enstrümanlar kadar değer görmemesi, konservatuarlarda kurumsal olarak sanat dalı olarak kabul edilmesinin gecikmesi, 1980 sonrası gitarın popüleritesinin artmasıyla gitar meraklılarının öğrenme talebini karşılamakta kısıtlı nota, yayın göz önünde bulundurulduğunda zor bir süreç yaşanmıştır. Bunun sonucunda özel müzik eğitimi veren kurumlar yaygınlaşmaya başlamış ve bilimsel açıdan bazı sorunlarda ortaya çıkmaya başlamıştır.

İlk olarak Türkiye gitar tarihinde profesyonel gitarist yetiştirmek amacıyla 1977 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda, "Gitar Sanat Dalı" açılmıştır. Burada gitar dersleri vermek için tayin edilen ilk gitarist İtalyan Carlo

Domeniconi'dir. Domeniconi bu kurumda iki yıl ders vermiştir. Daha sonra tekrar yurt dışına dönmüştür. Yerine Ertan Birol atanmıştır ve kurumda uzun yıllar gitar dersleri vermiştir. Mimar Sinan üniversitesi Devlet Konservatuvarı ilk mezununu 1984 yılında vermiştir. Kurumdan ilk mezun olan gitarist-besteci Erdem Sökmen, mezuniyeti sonrasında 1985 yılında, ilk kez İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Gitar Sanat Dalı'nı açmıştır. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda görevine devam eden sanatçı, ülkemizde akademik olarak gitar eğitimi almış, profesyonel olarak yetişen ilk gitaristtir. (Kanneci, 2001)

Ahmet Kanneci'de, ön ayak olduğu ODTÜ Klasik Gitar Topluluğu'ndan başka; 1984 yılında ODTÜ'de sonradan adı "Müzik Ve Güzel Sanatlar Bölümü" olan gitar çalışmalarını; 1985 yılında Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalı; 1986 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Gitar Sanat Dalı; 1990 yılında Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalı'nın kurulmasını gerçekleştirmiş ve adı geçen kurumların gitar sanat dalında öğretmenlik görevi yapan ilk gitar öğretmeni olmuştur. Bu kurumlar halen eğitime devam etmektedir (Kanneci, 2001).

"1985 yılında gitarist-besteci Bekir Küçükay Ankara'da Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Müzik Bölümü'nde, ilk kez ana çalgı olarak gitar sınıfını kurmuştur. Öğrenci yetiştirmenin yanında yoğun konser ve kayıt etkinlikleri gerçekleştiren sanatçı, beste yapmayla çok meşgul olmuş ve Türk gitar repertuarına birçok gitar eseri kazandırmıştır" (Kanneci, 2001).

"Gitar eğitimi veren bazı konservatuvarlarımız ve gitar programlarının ilk başlama tarihleri şöyledir: Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı (1977-1978), tam zamanlı; İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı (1985-1986), tam ve yarı zamanlı; Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı (1985-1986), yarı zamanlı; Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi (1986-1987), tam zamanlı; Eğitim fakülteleri içerisinde gitar dersleri verilen ilk müzik eğitimi bölümleri ve gitar derslerinin başlama tarihleri şöyledir: İstanbul Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi (1983-1984), Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü (1984-1985), Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik

Eğitimi Bölümü (1986-1987), İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü (1986- 1987), Malatya İnönü Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü (1989-1990)’’ (Elmas, 2003).

Günümüzde popüler bir çalgı haline gelen ve birçok farklı müzik türünde kullanılan gitar bir çok özel ve devlet konservatuarlarında, müzik eğitim fakültelerinde, güzel sanatlar fakülteleri ve güzel sanatlar lisesi müzik bölümlerinde, ana sanat dalı olarak açılmaktadır ve yaygınlaşmaktadır. Yine günümüzde klasik gitar eğitimiyle birlikte bazı üniversitelerde seçmeli ders ve anasanat dalı olarak caz gitar, seçmeli ders olarak flamenko gitar alanında da eğitim verilmektedir.

2.1. ÜLKEMİZDE KONSERVATUVAR ÖNCESİ GİTAR EĞİTİMİ'NDE YETKİN OLAN KİŞİLER

Ülkemizde gitar eğitiminin konservatuarlarda anasanat dalı olarak yer almasının gecikmeye uğraması Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi Türkiye Klasik Gitar Eğitimi başlığı altında ele alınmıştır. Bu bölümde ülkemizde gitarın anasanat dalı olarak kabul edilmesine kadar geçen süreçte konservatuar öncesi gitar eğitiminde özel ders veren ve Türkiye’de gitarın gelişmesine katkıda bulunan gitar eğitiminde yetkin kişilere biyografik olarak yer verilmektedir.

2.1.1. Andrea Paleologos (1911-1997)

Ülkemizde klasik gitar ile ilgili, bilinen en eski gitar öğretmeni Andrea Paeologos, aynı zamanda çok iyi bir gitaristtir (1911-1997). (Kanneci, 2001)

Müzisyen bir ailenin çocuğu olan ve İstanbul’da doğan Andrea Paleologos ilk müzik eğitimini babasından almıştır. Yedi yaşında mandolin derslerine başlayan Paleologos iki yıl sonra keman derslerine başlamıştır. (Mazmanian, 1960) Babasının yönettiği orkestralarda solo mandolin çalarak sahne alan Paleologos, hayalinde kurduğu

kemana dair geleceğinin, arkadaşının evinde klasik gitar plağı dinlemesi üzerine tamamen değiştiğini söylemektedir. (Mazmanian, 1960, Akt. Uluocak, 2015) Klasik gitarı babasının öğrettiği kadar ve orkestrada gerekli birtakım eşlikleri çalabilecek düzeyde icra ettiğini, gitarla klasik eserlerin çalındığını daha önce hiç duymadığını söylemiştir. Gitardan etkilenen Paleologos bundan sonra kemana bırakarak klasik gitar çalışmaya başlar. Her gün en az beş saatini ayırdığını söyleyen Paleologos, önce Ferdinand Carulli ve Matteo Carcassi, sonrasında Dionisio Aguado, Fernando Sor, Napoleon Coste, Heinrich Albert ve Francisco Tarrega'nın metot ve etütlerini çalışır. (Mazmanian, 1960). Çalıştığı tüm bu isimlerin metotları arasında Tarrega'nın kullandığı tekniğin kendisi için en doğru teknik olduğunu düşünür ve bu tekniğe yoğunlaşır. 1934 yılından itibaren İstanbul ve Atina'da konserler vermeye başlar. (Toros, 2004)

“O günlerdeki gitar çalma stilinden tatmin olmayan Paleologos, yeni bir teknik olan destekli vuruş sistemini benimsemiş olan “Tarrega Yöntemi”ni kabullenir. Daha sonra özellikle İstanbul'da yoğunlaşan konserler verir (1931-1942). 1934 yılında Atina'da verdiği bir konserden sonra gelen konser turu yapma teklifini, usta gitarist yaşamını gezgin bir gitarist olarak sürdürmek istemediğinden kabul etmemiştir. Paleologos 1964 yılında Yunanistan'a göç etmiştir ve ölümüne kadar da bir daha Türkiye'ye gelmemiştir” (Kanneci, 2001).

“Andrea Paleologos Türkiye'de konservatuvar öncesi dönemde birçok öğrenci yetiştirmiştir. Öğrencileri arasında Türkiye'ye modern gitar tekniklerini ve "Tarrega Okulu Yöntemleri"ni getiren, aynı zamanda Savaş Çekirge ve Yurdaer Doğulu olmak üzere pek çok gitarist yetiştiren Reşit Mazhar Ertüzün vardır” (WEB_8).

“Yetiştirdiği diğer gitaristler arasında; İtalya doğumlu olup, İstanbul'da yaşayıp daha sonra Arjantin'e göçüp, orada ölen ve yaşamı boyunca gitar repertuarına çok değerli beste ve düzenlemeler kazandırmış olan Mario Parodi; gitarı Ankara'ya götürenlerden Can Aybars; ilk Türkçe gitar metodunu yazan Ziya Aydınhan; o dönemin ülkemizde en güzel gitar çalanlardan biri olan Sava Palasis; daha sonra Türkiye gitar hayatına çok değerli gitaristler kazandıran Savaş Çekirge; gitar için modern eserler besteleyen Misak Toros gibi ülkemiz gitar yaşamının gelişiminde çok önemli görevler almış gitaristler vardır” (Kanneci, 2001).

Gitar çalanlar için çok değerli bir kaynak olan yaptığı birçok düzenleme ve etütler “*Musikverlag V. Hladky, Wien*” edisyonu tarafından yayınlanmıştır. (Kanneci, 2001)

Paleologos’un 1960’lara kadar ülkeye kazandırdığı gitar merakı o dönem gençler arasında enstrümana olan ilgi ve heyecanı arttırmaya başlamıştır. Bununla birlikte gitar yapımı ve gitar yapıcılığı da gelişmeye başlamıştır. Onnik, Mavrusi, Lipe, Nicocosian, İzzet Sevilla gibi enstrüman yapıcıları gitar yapmaya başlamıştır. Aynı dönemde Fransa’da yaşayan Rıfat Esenbel 1990’lı yıllara kadar dünyanın en iyi gitar telleri arasında sayılan “Concertiste” ve “Fantasia” gitar tellerini üretmiştir. (Kanneci, 2001)

2.1.2. Ziya Aydın tan (1905-1982)

Cumhuriyet’in ilk elli yılında klasik gitar eğitimine önemli katkılarda bulunmuş olan bir diğer isim de Ziya Aydın tan’dır (Say,1992).

Aydın tan Musiki Muallim Mektebi’nde keman, viyola ve mandolin eğitimi almış ve bir müzik öğretmeni olarak ilk görev yeri Trabzon olmuştur. Bu kentte birkaç yıl süren görevinin ardından 1930’lu yıllarda İstanbul’a atanan Aydın tan, bu yıllarda klasik gitar ile tanışmıştır. İstanbul’da bulunduğu dönemde Andrea Paleologos ismini duyan Aydın tan, bu usta öğretmenden klasik gitar dersleri alma imkanı bulmuştur. (Elmas, 1986).

Türkiye’nin bilinen ilk gitar orkestrasını kuran Ziya Aydın tan 1950’lerden itibaren birçok öğrenci yetiştirmiştir. Klasik gitar alanında birçok ilke imza atmıştır. (Kanneci, 2001)

Aydın tan, klasik gitar öğrencilerinin teorik bilgilerinin daha da güçlenmesi amacıyla gitar uygulamalı bir armoni kitabı da yazmıştır. Tarihteki örnekleri oldukça sınırlı sayıda olan 'Klasik Armoni (Gitar Uygulamalı)' başlıklı bu kitap, klasik gitarın nedenli güçlü bir armoni çalgısı olduğunu ve bu çalgı üzerinde armoni öğreniminin nedenli başarılı bir biçimde uygulanabileceğini kanıtlayan güçlü bir örnek olarak

günümüze ulaşmıştır. Aydınlan'ın tüm bu eserlerinden başka 'Gitar Albümü', 'Çok Kolay Eşlikli Okul şarkıları', 'Gitar Eşlikli Melodiler', 'Keman-Flüt-Mandolin İçin Kolay Gitar Eşlikli Sevilen Melodiler' adlı kitapları ve birçok eğitim şarkısı ve klasik gitar düzenlemesi de bulunmaktadır. Aydınlan'ın okul şarkıları halen günümüz müzik eğitimi dağarcığında en çok başvuru kaynakları arasındadır. (WEB_7)

2.1.3. Can Aybars (1917-1999)

Can Aybars, 1917'de Saratof'ta (Rusya) doğmuştur. Rusya'daki ihtilal nedeniyle ülkemize göç eden ailesiyle İstanbul'a ulaşmışlardır (1921). Göç sırasında babasını kaybeden Can Aybars, yetimlerin kabul edildiği Darüşşafaka'da eğitim görmüştür. İstanbul'da geçen bu yıllarda Andrea Paleologos ile çalışmış, daha sonra yüksek tahsil nedeniyle Ankara'ya göç etmiş ve bu şehirde özel gitar dersleri vermeye başlamıştır. Bir yandan da Ankara Radyosu'nda gitar kayıtları yapmış ve ölümüne kadar da bitmez tükenmez enerjisini gitar öğrencilerine ve gitara özgü bir Türk repertuarı oluşturmaya adanmıştır. Ankara'da Can Aybars'ın usta yetiştirme çabaları Ziya Aydınlan'ın eğitime ağırlık vermesiyle birbirini tamamlayan unsurlar olmuşlardır. Bu ustanın ders verdiği öğrenciler arasında yeğeni İrkin Aktüze, Nejat Başar, Alpkağan Taçoy, Atilla Argın gibi daha sonraki yıllarda gitara çok hizmet etmiş gitaristler vardır. Can Aybars 1999 yılında Ankara'da vefat etmiştir. (Kanneci, 2001)

2.1.4. Reşit Mazhar Ertüzün (1917-2010)

Mazhar Reşit Ertüzün (1917-2010) Cumhuriyet'in ilk elli yılında konservatuar öncesi klasik gitar eğitiminin gelişim sürecinde önemli olan isimlerden biridir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında çocuk yaşlardayken Ankara Palas'ta arkadaşı Süha Bey ile Atatürk'ün karşısında bir Çaykovski parçasını kemanla yorumlayan Ertüzün, ilerleyen yıllarda çalışmalarını klasik gitar üzerine yoğunlaştırmıştır... İstanbul'da bulunduğu dönemde Andrea Paleologos'tan klasik gitar dersleri alan Ertüzün, bu ekolün bir öğrencisi olarak Tarrega tekniğini kullanmıştır. Yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde (Mülkiye) tamamlayan Ertüzün'ün ismi, uzun yıllar

kaymakam olarak görev yaptığı Erdek ilçesinin tarihi, kültürel ve arkeolojik birikiminin ortaya çıkarılması ve tanıtılmasına yaptığı büyük katkılardan dolayı bu ilçeye birlikte anılmış, ilçenin tarihi ve arkeolojisi üzerine birçok kitap yazmıştır. Tüm bu yoğun iş hayatı süresince gençlik yıllarında tanıştığı klasik gitarını ömrü boyunca hiçbir zaman yanından ayırmayan Ertüzün, fırsat bulduğu dönemlerde birçok öğrenci yetiştirmiştir (WEB_8)

Ertüzün'ün yetiştirdiği öğrenciler arasında aynı zamanda torunu olan Esim Ertüzün Can ve Türkiye'de klasik gitar eğitiminde önemli isimlerden biri olan Savaş Çekirge vardır.

2.1.5. Misak Toros (1940-2010)

Andrea Paleologos'un öğrencisi olup, gitar ile ilgili çalışmalarını ölümüne dek devam ettiren Misak Toros modern gitar tekniklerini öğrenmek amacıyla ülke dışına çıkıp ünlü gitaristlerden ders alan ilk gitaristlerdendir. (Kanneci,2001)'den edinilen bilgiye göre Uruguay'lı ünlü gitarist Oscar Caceres ve Amerika Birleşik Devletlerinde yaşayan barok müzik uzmanı David Grimes ile çalışmıştır. Misak Toros gitar çalmasının yanında, kompozisyona da yoğunlaşmıştır. Jirar Aslan'dan kompozisyon dersleri alan sanatçı, gitar için beste yapan ilk Türk klasik gitaristi olmuştur. Yaptığı modern besteler uzun süre ilgi görmemesine rağmen, bu doğru ve gerekli konunun üzerine giden Misak Toros, ülkemizdeki gitaristler arasında modern müziğin kabul edilmesinde çok önemli bir görevi üstlenmiştir. Gitarist-besteci Misak Toros, gitaristler için çok değerli olan, önemli bir eksiği kapatacak "Gitaristler için Armoni" kitabını yazmıştır.

Aynı zamanda bir tiyatro oyuncusu da olan Toros, tüm çalışmalarının yanı sıra gitar eğitimciliğine de her zaman devam etmiş, birçok öğrenci yetiştirmiştir. (WEB_7)

2.1.6. Savaş Çekirge (1944 – 1998)

1944 yılında Kayseri’de doğan Savaş Çekirge, klasik gitara Ankara’da, lise yıllarında başlamıştır. O dönemde konservatuarlarda “Gitar Sanat Dalı” olmadığından gitar çalmayı özel ders alarak Reşit Mazhar Ertüzün’den öğrenmiştir. Üniversite eğitimi için 60’lı yılların başında İstanbul’a gelen ve İstanbul Teknik Üniversitesi’nde İnşaat Mühendisliği eğitimi gören Çekirge, bu dönemde Andrea Paleologos’la gitar çalışma fırsatı bulmuştur.

Mühendis olan Çekirge meslek yaşamı boyunca gitar çalışmalarını yoğun bir biçimde sürdürdü ve 80’li yıllardan sonra özellikle gitar eğitimi alanında aktif oldu. Müzik eğitimi veren kurumlarda görev alıp, özel dersler verdi. İstanbul’da İstanbul Teknik Üniversitesi Kültür ve Sanat Birliği ve Vakfı’nın klasik gitar kurslarını başlattı.

Ulusal bir gitar repertuarının oluşmasında önemli katkıları olan Çekirge, çok sayıda eseri gitar için uyarladı; klasik gitar repertuarının çeşitli yapıtları üstünde eleştirel uyarlama ve duate (parmak numaralandırması) çalışmaları yaptı. İlhan Baran’ın klavsen için yazdığı “On Çocuk Parçası”ndan yaptığı uyarlama, Fransa’da CD’ye kaydedildi. Savaş Çekirge bir nota yayınevi kurdu ve 1992 yılında ilk olarak besteci ve gitarist Jorge Cardoso’nun Suite de Los Mitai adlı eserinin ilk uluslararası basımını yaptı.

Bu çalışmalarla birlikte 1984 yılında, Türkiye’de düzenlenen ilk klasik gitar yarışması olan 1. İstanbul Ulusal Gitar Yarışması’nın gerçekleştirilmesinde katkıları olmuştur. Daha sonra Polonya hükümetinin davetlisi olarak 1994 yılı Uluslararası Krakow Klasik Gitar Yarışması’nda jüri üyeliği görevini üstlendi; 1996’da Arjantin Kültür Bakanlığı’nın çağrılısı olarak Buenos Aires’te Festival Guitarras del Mundo ’96 (Dünya Gitarları Festivali 96) etkinliklerinde yer aldı. Yine 1996’da Venezuela Büyükelçiliği desteğinde Ankara’da Sevda-Cenap And Müzik Vakfı’nca düzenlenen Antonio Lauro Klasik Gitar Yarışması’na, Alirio Diaz, Colin Cooper gibi ünlülerle birlikte jüri üyesi seçildi. Ölümünden sonra, 1998 Ekim’inde bu yarışma, bu kez “Savaş Çekirge Anısına” düzenlendi. (RIFAT, 1999)

İlhan Baran'ın "Çocuk Şarkıları"nın gitar uyarlamasının yanı sıra gitar için pek çok uyarlama, beste ve düzenleme çalışmaları mevcuttur. "3 pieces" adlı eserinin baskısı Sevda Cenap And Vakfı Yayınları'nda yapılmıştır.

Ulaşılabilen kaynaklara göre Misak Toros "Savaş'a Ağıt" (1998), ve Mutlu Torun "Savaş'ın Anısına" tarafından Şavaş Çekirge için yazılan 2 eser bulunmaktadır. (WEB_9)

2.1.7. Raffi Arslanyan (1944 -)

1944'de doğan Raffi Arslanyan, gitara 13 yaşında başladı ve Türkiye'nin ilk klasik gitar hocalarından Andrea Paleologos'dan ders aldı. Paleologos'un zorunlu olarak Yunanistan'a göç ettiği 1964 yılına kadar gitar çalışmalarını sürdürdü. 1966'dan itibaren kendisi gitar dersleri vermeye başladı. 1967-1968 yıllarında konservatuarlarda klasik gitar bölümü açması istendi. Çok öğrencisi olmasından dolayı konservatuvara zaman ayıramadı ve bu isteği gerçekleştirilemedi. Raffi Arslanyan Türkiye'de birçok kişiyi klasik gitarla tanıştıran ve birçok virtüöz gitarist yetiştirmiş konservatuvar öncesi klasik gitar eğitimine önemli katkılar sağlayan bir hocadır. Yurt dışından Türkiye'ye gitarın getirilmesinde öncü olmuştur. Konservatuarda gitar sanat dalı açıldıktan sonra ders verenler, öğrencileri ve öğrencilerinin öğrencisiydi. Raffi Arslanyan gençlik yıllarında sahneye çıkmasına rağmen, uzun yıllardır konser vermemektedir. Bu durumu söylediği şu sözlerle açıklıyor: *"Son 25 yıl kendim için gitar çalmadım. Bunu dostlarım bilir. Benim en büyük arzumu öğrencilerimin en iyi şekilde klasik gitar çalmaları. Benden çok daha iyi çalan o kadar çok öğrencim var ki, benim gitar çalmamın önemi olmadığını görüyorum"*. (WEB_1)

BÖLÜM 3. ESİM ERTÜZÜN CAN (1969 -)

Burada yer alacak bilgiler Esim Ertüzün Can'la 2015 ve 2019 yılında görüşmeye dayanarak yazılmıştır.

10 Ekim 1969'da Ankara'da doğan Esim Ertüzün CAN Türkiye'nin ilk gitaristlerinden ve Tarrega ekolünün öncülerinden Reşit Mazhar Ertüzün'ün torunudur. 6 yaşına kadar dedesi Reşit Mazhar Ertüzün'ün gitar çalışını izleyerek büyüdü ve gitar çalışından ekilendi. Daha sonra dedesinden ders almaya ve onun gitarını çalmaya başladı. Bu bir yılın ardından Türkiye'de gitara yön veren isimlerden biri olan dedesi Reşit Mazhar Ertüzün'ün öğrencisi olan Savaş Çekirge'den gitar dersleri almaya başladı. İlk klasik gitar sahne deneyimine 8-9 yaşlarında başladığında Agustín Barrios'un La Catedral adlı eserini çalışıyordu.

1980'de Almanya'ya gelmesi ile birlikte Münih'teki en iyi öğretmenlerden biri olan Ingrid Westermeier'den ders almaya başladı ve modern gitar tekniğini öğrendi. Fakat burada dil problemi yaşadı. Girdiği konservatuvarda ikinci bir enstrüman çalması gerekiyordu. Zorunlu olarak flüt dersi seçti ve sonrasında okulu bıraktı. Klasik gitar alanında birçok yarışmaya katılan Esim Ertüzün Can, 24 yaşında sahne korkusu nedeniyle gitar çalmayı tamamen bıraktı.

Kendisinden edinilen bilgiye göre; 15 yıl aradan sonra 2008 yazında müziği olimpiyat sporu gibi görmediğinden iddiasız ve yarışmasız; yorum ve ustalık için ve kendi için ve sadece müzik yapmak için yeniden gitar çalma cesaretini buldu. Hofner için çalışan bir luthier olan Dieter Fischer'den üst seviye iyi bir gitar (HM88) aldı ve gitar için beste yapmaya başladı.

Segovia müziğiyle büyüyen Esim Can'ın etkilendiği gitaristler arasında John Williams, David Russell ve Manuel Barrueco yer alıyor. En sevdiği gitar bestecileri arasında ise Barrios, Albeniz, Granados, Tarrega yer almaktadır. Gitar müziği dışında etkilendiği besteciler arasında Rachmaninov yer almaktadır. Chick Corea, Ravel, Bach'da sevdiği besteciler arasındadır.

Bestecinin yayınlanmamış ya da notaya dökülmemiş birçok eseri var. Bestelerini emprovize olarak yapmaktadır. Doğaçlama olarak beğendiği kısımlarına bir tema yapıp A-B iki bölmeli şarkı formunda ve tekrar kısmı ile oluşturmaktadır.

Esim Ertüzün Can'ın eserleri bugüne kadar çeşitli gitarist ve müzik eğitimcileri tarafından seslendirilmiştir. Bunlardan bazıları Birleşik Krallık'tan Jim Kelleher, İsveçli gitarist Per Olov Kindren, Amerikalı gitarist Claudio Tudisco'dur. 6 Miniatur eserin ilk Türkiye prömiyeri 16 Eylül 2009 yılında 5. İstanbul Müzik Öğretmenleri Sempozyumu'nda besteci ve gitarist Behzat Cem Günenç tarafından seslendirilmiştir. Araştırmacı 6 Miniatur eseri, 11 Haziran 2015 yılında lisans bitirme projesi kapsamında Kocaeli Üniversitesi Anıtpark Konser Salonu'nda seslendirmiştir.

Esim CAN'ın Eserleri

1- Grandfathers Suite:(Grandfathers Suite Part 1 Stories, Grandfathers Suite Part 2 Prelude, Grandfathers Suite Part 3 ;Nocturne; Reşit Mazhar Ertüzün için bestelenmiş bir eserdir. **2-** Free Improvisation 1 **3-** Samarpan **4-**Nocturne 1, **5-** Miniatur 1 - in A-minor, **6-** Miniatur 2 - Vals of Miracle, **7-** Miniatur 3 - Elegie(My Old Country), **8-** Miniatur 4 – Vivace, **9-** Miniatur 5 - from Colombia to Sweden **10-**Miniatur 6- Dance of Lovers **7-**Ballade in G-Minor Orchestral **8-**Past Freedom; Gitar ve orkestra için yazılmış bir çalışmadır. Türkiye'de bir yarışma için yapılmıştır ve aynı zamanda izlenimci bir yaklaşımla yazılmıştır.**9-** Manga Girl **10-**Variation 1; Esim Ertüzün Can'ın yıllar önce çaldığı caz grubu için yaptığı bir temaya dayanıyor. Variaton 1 orkestra için düzenlenmiştir. **11-**The minisonata for Piano: Bu sonat 4 küçük parçadan oluşmaktadır. İlk Bölüm moderato, ikinci bölüm allegro, üçüncü bölüm andante ve son bölüm küçük bir largo parçadan oluşur. **12-**Ballade in G-minor; Sol minör tonunda yazılan 5 dakikalık bu eser solo piyano için yazılan bir baladtır. **13-**Bach meets Bartok; bu piyano parçası deneysel bir çalışmadır. **14-**Danza Miniature ; Solo piyano için yazılmış küçük bir dans formundadır. **15-**Ragtime **16-** Variation 2 **17-** Trance Oriental **18-** City Mood **19-** Tango ; Astor Piazzola'dan ilham alınarak Reşit Mazhar Ertüzün yazılmış bir parçadır. (WEB_2)

3.1. TÜRK BESTECİLERİ'NDEN ESİM CAN'IN "6 MINIATUR" GİTAR ESERİNİN FORM VE ARMONİK ANALİZİ

6 MINIATUR

6 Miniatur eserin isimleri sonradan koyulmuştur. Eserler emprovize olarak yapılmıştır. (Can, 2015) Eserde gitarın standart akord sistemi olan 6. Tel - Mi, 5. Tel - La, 4. Tel - Re, 3. Tel - Sol, 2. Tel – Si, 1. Tel - Mi olarak kullanılmıştır.

3.1.1. Miniatur 1 - in a-minor

La minör tonunda 9/8 (3+3+3) ölçü sayılı eserde aynı ritmik yapılar kendini tekrar etmektedir. Eserin ilk 8 ölçüsü farklı derecelerdeki akor arpejlerinden oluşmaktadır ve giriş niteliği taşır. Giriş bölümünde tonik ve dominant grubuna ait I,II ve V inci derece akorlar bulunmaktadır. Motif 9. ölçüde yer alır. A bölümüne baktığımızda a cümlesinde tonik ve dominant akoru olan I ve V inci derece yer alır. B bölümüne bakarsak b cümlesinde tonik, ve subdominant dereceleri olan I, ve VI' ıncı dereceleri görüyoruz. Diğer değişen b' cümlesi ise subdominant ve dominant dereceleri olan IV ve V'inci dereceleri almaktadır. Eserde klasik armoni dışında caz müziğine ait 7, 9, 11 ve 13'lü akorların sesleri yer almaktadır. Eserde 21 ve 22. ölçü 9. ölçüdeki melodik yapının sekvensidir. Eserin iki bölümlü şarkı formu olduğu düşünülmekte olup her bölüm iki cümleden oluşur. Son cümle uzatılmış cümle olarak düşünülebilir. Dereceleri incelediğimizde tonun kendi içindeki derecelerin dışına çıkılmadığı ve minör dominant akorunun olduğu görülmektedir. V'inci derecenin minör akor olması modal yaklaşımı çağrıştırmaktadır. Son ölçüye baktığımızda dominant sesi -5 (7) akoru olarak karşımıza çıkar. Eserin genelinde I ve IV derecelerde 9'lu akorların yoğun olduğu görülmektedir.

A (a + a')   B (b + b')

Miniatur 1

Esim CAN

in a-minör

1 Geçit-Pasaj

Guitar

I (Am9) I₆ (Am9/C) II₇ (Bm7b5) II (Bm7b5/D)
5
6

5

Gtr.

I (Am9) I₆ (Am9/C) II₃ (Bm7b5/F) V (E)
a 4

A motif

9

Gtr.

I (Am9) I (Am9) Vm 7 (Em7) Vm 7 (Em7b9)
a'

13

Gtr.

I₅ (Am9) I (Am9) Vm 7 (Em7-9) Vm 7 (Em7-9)
b 6

B c

17

Gtr.

VI (F11-9) VI (F11-9) b' I₆ (A7b9/C) I₆ (A7b9/C)
6 paralel majör tonu

sekvens

21

Gtr.

IV (Dm9) IV (Dm9) IV (Dm9) Vm 7 (Em7)

Uzatılmış Cümle

25

Gtr.

Vm7-5 (Em7b5) Vm (Em) V7-5 (D7b5)

3.1.2. Miniatur 2 - Vals of Miracle

La minör tonunda 6/8 (3+3) ölçü sayılı eserde vals dansının ritmik özelliklerini görüyoruz. Eserin ilk 2 ölçüsü tonu tanıtmak ve melodiye hazırlık için yazılmıştır. Eserin motifi 3. ölçüde yer almaktadır. İlk iki ölçüde tonik ve dominant derecesi olan I ve V inci derece yer alır. A bölümüne baktığımızda a cümlesinde la minör tonunun paralel tonu La majör ton etkileri görülür. Bu cümlede tonik ve dominant derecesi olan I ve V inci dereceler tonik, dominant ve subdominant akorlarında görülür. A bölümünün b cümlesine baktığımızda tonik ve dominant ve subdominant akorlarından oluşan I, V ve IV dereceleri görüyoruz. A bölümünün c cümlesinde oluşan I ve VI ıncı dereceler, d bölümünde ise tonik ve subdominanta ait I ve VI ıncı dereceler görülür. B bölümünün e cümlesinde tonik ve dominant ve subdominant akorlarından oluşan I, V ve IV dereceleri görülmektedir. B bölümünün f cümlesinde pedal yaklaşımı denilen basın aynı seste kadığı farklı derecelerin seslendirdiği bölüm yer alıyor. B bölümünün g cümlesinde pesleşmiş subdominant ve dominant akorları olan II inci derece ve V inci derece yer alır. Geçit bölümünde ise aynı ritmik ve armonik yapının tekrarlandığı 3 ölçülük bölüm görülür. Eserde klasik armoni dışında caz müziğine ait 7, 9 ,11 ve 13'lü akorların sesleri yer almaktadır. Eser iki bölümlü şarkı formu olarak düşünülebilir. Her cümle 4 ölçüden oluşmuştur.

$$A (a + a + b + c + d) \quad B (e + e + f + g)$$

6/8'lik olarak yazılan bu eser ağır tempoda yazılmış bir girişle vals tartımını belli edip daha sonra esas dansa geçiyor. Giriş arpej üzerine kurgulanmıştır. İki bölmeli A-B şarkı formunda yazılmış olup tekrar ve ardından bir final ile son bulur.

Miniatur 2
(Vals of Miracle)

Esim CAN

Andante

A

a

Giriş

I (Am9) Vm (Em) I (Am9)

I (Am7) I (Amaj7b9) I (Am7b13) I (Amb9b13) V (E) I (Amaj7) V-5 (Em7b5)

I (Am7) I (Amaj7b9) I (Am7b13) I (Amb9b13) V (E)

I (Am) V (Em)

IV (Dm) V (Em/G) IV (Dm9)

V6 (Em/G) I (Am7b5/C) I (Am7b5/C)

VI (Dm9) VI (Dm9)11 VI (Dm9) VI (Dm9)11 I (Am9)

B *e*

22

I (Amb9b13) Vm(Em) IV(Dm) V (Em/G)₆ I (Am9)

e *f*

27

Vm(Em) IV(Dm) V (Em/G)₆ I (Am9) Pedal

g

32

IIb1 (Bb) V (E)

36

II V-5 (E-5) I (Amaj7)₉ V-5 (Em7b5)

geçit

39

I (Am7) I (Amaj7b9) I (Amaj7)₉

3.1.3. Miniatur 3 – Elegie (My Old Country)

3/4'lük yazılan bu eserde armoniklerle başlayan melodi armoniklerle bitmektedir. La minör tonunda yazılmış olup akorlar ön plana çıkmıştır.

La minör tonunda 3/4 ölçü sayılı eserde vals dansının duygusal ritmik özelliklerini görüyoruz. Eserin ilk 3 ölçüsü tonu tanıtmak ve melodiye hazırlık için yazılmıştır. Parçanın motifi 4. ve 6. ölçüler arasında yer almaktadır. A bölümüne ait a cümlesi tonik akoru olan I. derece ve cümle sonunda dominant akoru II. derece bulunmaktadır. A bölümünün ikinci cümlesi a' tonik akoru olan I. derece ve cümle sonunda dominant akoru V. derece minör ile sonlanmıştır. A bölümünün c cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, VI ve V. derecelerden oluşmuştur. Eserin diğer kısımları ise bitişe hazırlık için oluşturulmuş seslerden oluşur. Bu bölüm geçit olarak belirtilmiştir. Harmoniklerle başlayan eser, harmoniklerle son buluyor. Eserde klasik armoni özellikleri daha fazla görülmekle birlikte 9'lu akorda kullanılmıştır. Eser tek bölümlü şarkı formu olarak düşünülebilir.

A (a + b + c)

Miniatur 3
Elegie "My Old Country"

Esim CAN

A Andante $\text{♩} = 80$
Giriş

Musical notation for measures 1-6, section 'a'. The key signature is one flat (B-flat major/D minor) and the time signature is 3/4. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). A bracket labeled 'Motif' spans measures 4 and 5. The chord 'I (Am)' is indicated below measure 1.

Musical notation for measures 7-12, section 'a'. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). A bracket labeled 'a'' spans measures 7-12. The chords 'II (Bdim/D)', 'I (Am)', and 'Vm (Em)' are indicated below measures 8, 9, and 10 respectively. A '6' is written below measure 8.

Musical notation for measures 13-18, section 'b'. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). A bracket labeled 'b' spans measures 13-18. The chords 'I (Am)', 'Vm (Em)', and 'I (Am)' are indicated below measures 13, 15, and 17 respectively.

Musical notation for measures 19-24, section 'c'. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). A bracket labeled 'c' spans measures 19-24. The chords 'Vm (Em)', 'IV', 'I (Am)', 'Vm (Em)', 'IV (Fmaj 7 9)', and 'V' are indicated below measures 19, 20, 21, 22, 23, and 24 respectively. A '6' is written below measure 23.

Musical notation for measures 25-30, section 'Geçit'. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). A bracket labeled 'Geçit' spans measures 25-30. The chords 'Vm (Em)', 'Vm (Em)', 'V', and 'I (Am)' are indicated below measures 25, 26, 28, and 29 respectively.

Musical notation for measures 31-36. The notation includes a treble clef, a key signature change to one flat, and a time signature of 3/4. The melody starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note Bb4. The bass line consists of a half note chord (F2, A2, C3) and a half note chord (F2, A2, C3). The chords 'I (Am)' and 'V' are indicated below measures 31 and 36 respectively.

3.1.4. Miniatur 4 – Vivace

La minör tonundaki 6/8 lik ölçü sayılı eserde virtüözite daha ön planda olup hızlı bir tempoya sahiptir. Eserin motifi ikinci ölçüde olup ilk ölçü hazırlık ölçüsü olarak düşünülmektedir. A bölümüne ait a cümlesinde tonik ve dominantta ait I ve V. derece görülmektedir. A bölümünün b cümlesi pedal yaklaşımı olarak karşımıza çıkar, bas sesin devamlılık gösterdiği ve farklı seslerin yürüyüşünden oluşur. A bölümüne ait c cümlesinde tonik ve dominantta ait I, V ve VI'nci dereceler bulunur. A bölümüne ait d cümlesinde tonik ve dominantta ait I, III, V ve II inci dereceler bulunur. A bölümüne ait e cümlesinde tonik ve dominantta ait I, V ve VI inci dereceler bulunur. Bu cümlede ikinci derece tonun dışına ayrılır fakat bir sonraki ölçüde ana tona geri döner. B bölümüne ait e cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, IV ve VII'inci derecelerden oluşur. B bölümüne ait f cümlesi tonik ve dominant akorları olan I ve V'inci derecelerden meydana gelir. B bölümüne ait g cümlesi ton dışına ayrılmış IV'inci derece ile başlar daha sonraki dereceler ise V'inci derece minör ve I'inci derece akorları olarak görülür. B bölümüne ait h cümlesi subdominant IV, ayrılmış I inci derece akoru ve tekrarında tona ait subdominantın IV'üncü derecesinden oluşur. Bu cümleden sonra C bölümüne hazırlayan geçit niteliği taşıyan dizisel yaklaşımlar görülür. Geçitte ton dışında pesleşmiş II'inci derece mevcuttur. C Bölümüne ait j cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, IV, II ve V'inci derecelerden oluşur. Pesleşmiş II'inci derece bu cümlede de görülür. C Bölümüne ait k cümlesi tonik akor olan I'inci derece paralel majör akordan oluşur. Bu eserde caz müziğine ait akor sesleri ve diziler yer almaktadır. Tutan bas seslerle pedal yaklaşımı bestecinin bu eserinde de görülür. Parçanın 3 bölümlü şarkı formu olduğu düşünülmektedir.

A (a + b + c + d)   B (e + f + g + h)   C (j+k)

Allegro M.M. ♩=c.100

Miniatur 4

Vivace

Esim CAN

A

a

b

c

d

e

B

e

I(Am)

V(Em)

V(E)

Pedal

I(Am)

V(Em)

I(Am)

VII(G)

III(Cadd9)

V(Em9)

I(Am713)

IIM(B)

I(Am9)

IVM(D6)

VII(G)

2

22

f

I(Am) V(Em9) g

25

I(Am) Vm(Em9) VI-5(D#dim7)

28

Vm(Em9) I(Am)

h

31

VI(F6) I-5(Am7b5) IV(Dm7)

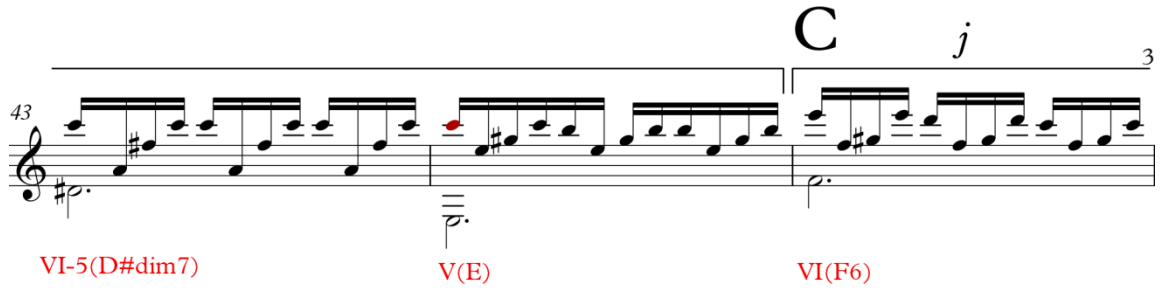
34

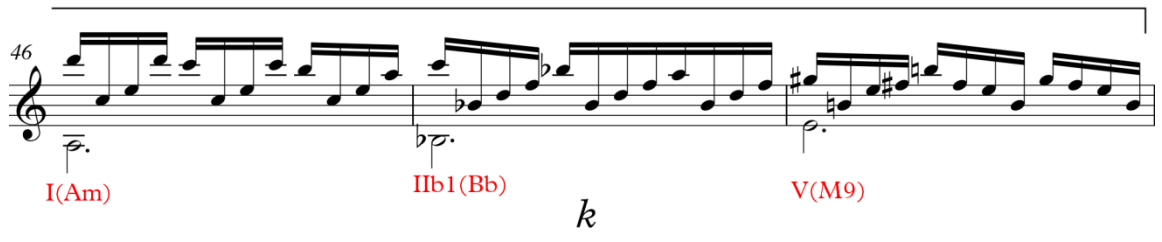
I(Am) Vm(Em) V(E)

37

40

IIIb5 (C#dim7) IIb1(Bb)

43
VI-5(D#dim7) V(E) VI(F6)

46
I(Am) IIb1(Bb) V(M9)

49
I(A6)

52
Sonu uzatılmış cümle

3.1.5. Miniatur 5 - from Colombia to Sweden

La minör tonundaki 4/4 lük ölçü sayılı eser geniş ölçülü bir tempoya sahiptir ve duygusal bir tema taşımaktadır. 3/4'lük olan bu eserde akor yürüyüşlerinde eşlik yerini ezgiye bırakmaktadır. Motif ilk ölçüde yer almaktadır. Parça tona ait akor seslerinden oluşur. A bölümünün a cümlesine bakıldığında tonik akoru olan I inci derece bulunur. A bölümünün b cümlesine bakıldığında subdominant ve dominant akoru olan IV, V'inci dereceler bulunur. A bölümünün c cümlesinde tonik ve subdominant akorları olan I ve IV'üncü dereceler yer alır. A bölümünün d cümlesi tutan bas seslerin olduğu pedal yaklaşımından oluşur. A bölümünün e cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, IV ve V'inci derecelerden oluşur. B bölümünün f cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, IV ve V'inci derecelerden oluşur. B bölümünün g cümlesi tonik, subdominant ve dominant akorları olan I, IV ve V inci derecelerden oluşur. Son ölçü tonun paralel tonu I'inci derece majör ile bitmiştir. Eksik ölçü ile başlayan bu eserde caz müziğine ait akor sesleri ve diziler yer almaktadır. Parçanın 2 bölümlü şarkı formu olduğu düşünülmektedir.

A (a + b + c + d + e) B (f + f + g)

Miniatur 5

(from Colombia to Sweden)

Esim CAN

Andante Largo ♩=60

a

A

Motif

b

c

d

e

B

f

f

f

g

Pedal

3.1.6 Miniatur 6 - Dance of Lovers

Bu eserde dans ritmi olan 6/8 ölçü sayısı ve La minör tonu duygusal bir müziği oluşturur. Eser akor üzerine melodi yazılarak kurgulanmıştır. Genel yapıda klasik armoninin dereceleri görülür. Eserin motifi ilk iki ölçüdür. A bölümün a cümlesi tonik ve dominant akorlarına ait I ve V'inci dereceden oluşur. A bölümünün b cümlesi aynı şekilde I ve V'inci dereceden oluşur. A bölümünün c cümlesi tonik, subdominant akorları olan I, IV'üncü derecelerden oluşur. A bölümünün d cümlesi tonik ve dominant akorları olan I ve III üncü derecelerden oluşur. A bölümünün e cümlesi tonik, subdominant, dominant akorları olan I, IV, V ve VII'inci derecelerden meydana gelir. B bölümünün f cümlesi tonik, subdominant, dominant akorları olan I, IV ve V'inci derecelerden oluşur. B bölümünün g cümlesinde tutan bas seslerin olduğu pedal yaklaşımı görülür. Bu cümlede tonik ve dominantta ait I ve V'inci dereceler yer alır. Eserin 2 bölümlü şarkı formu olduğu düşünülmektedir. Miniatur eserlerinin sonuncusudur ve eserin son akoru diğer miniaturlerde olmayan bitiş hissini uyandırır ve tam kadansla biter.

A (a + b + c + d + e)   B (f + g)

Miniatur 6

(Dance of Lovers)

Esim CAN

A

motif

a *b*

I(Am) V(Em) I(Am) V(Em) I(Am) *c*

6 V(Em) I(Am) V(E) I(Am) *d* IV(Dm7)

11 I(Am) IV(Dm) VII(G) *e*

16 III(Cmaj7) I(Am) IV(Dm) **B** I(Am) *f* IV(Dm)

21 VII(G) V(E) I(Am)

26 IV(Dm9) *g*

31 I(Am) Vm(Em) IV(Dm) Vm(Em)

36 Pedal V I(Am)

BÖLÜM 4. TÜRK BESTECİLERİ'NDEN ESİM ERTÜZÜN CAN' IN 6 MINIATUR ESERİNİN TEMEL GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANIMI AÇISINDAN UZMAN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR

Tablo 1: Uzman Yanıtları

	Katılımcı	1. Soru	2. Soru	3. Soru	4. Soru	5. Soru	6. Soru	7. Soru	8. Soru	9. Soru
1	Bekir Küçükay	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
2	Ceyhan Şaklar	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Hayır	Evet
3	Emre Ünlener	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
4	Fazıl Cem Küçümen	Evet	Hayır	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
5	İbrahim Birdal	Hayır	Hayır	Hayır	Evet	Evet	Hayır	Evet	Evet	Evet
6	Kağan Korad	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Hayır	Hayır
7	Kerim Altınörs	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Hayır	Evet	Evet	Evet
8	Koray Sazlı	Evet	Hayır	Evet	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Hayır	Evet
9	Onur Önem	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
10	Ozan Sezener	Evet	Evet	Hayır	Evet	Evet	Hayır	Evet	Evet	Evet
11	Ümit Kubilay Can	Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Hayır	Evet	Evet	Evet

Tablo 2 : Genel Frekans – Yüzde Tablosu

Genel Frekans – Yüzde Tablosu

	1.Soru		2.Soru		3.Soru		4.Soru		5.Soru		6.Soru		7.Soru		8.Soru		9.Soru		
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	
Uzman Görüşü																			
Evet	10	90,90	8	72,72	10	90,90	7	63,63	10	90,90	8	72,72	10	90,90	8	72,72	10	90,90	
Hayır	1	9,09	3	27,27	1	9,09	4	36,36	1	9,09	3	27,27	1	9,09	3	27,27	1	9,09	
Toplam	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	

Tablo 3: Uzman görüşme formunun 1. sorusu olan 6 Miniatur eserin “Sağ ve sol el tekniklerini kapsadığı” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	10	90,90
Hayır	1	9,09
Toplam	11	100

Tablo 3’e göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 10’u, 6 Miniatur eserin sağ ve sol el tekniklerini kapsadığını, 1 uzman kapsamadığı konusunda görüş bildirmiştir.

Uzman görüşme formunun 1. sorusu olan 6 Miniatur eserin “Sağ ve sol el tekniklerini kapsadığı” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı bir görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserler sağ el ve sol el tekniğinin gelişimine uygundur. Sağ el arpej tekniğine vurgu yapmak gerekirse, daha yoğun bakış açıları geliştirilebilir. Fakat kompozisyon anlayışı açısından bu durum bir sorun teşkil etmemektedir.*

Doç. Emre Ünlünen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Arpej, bare, flajole, pozisyon atlama, eşlikli melodi, çift sesler, tiz pozisyonlarda çalma gibi sağ ve sol el teknikleri kullanılmaktadır.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Eserlerin ortaya çıkışında herhangi bir tekniği geliştirmek amaçlanmadığı görüşündeyim. Eserlerde yağunlukla*

arpej bazı yerlerde küçük legatolar ve harmonik kullanımı güzüme çarptı. fakat tremolo, pizzicato ayrıca modern teknikleri (slap, slide, x notes, perküsif çalım teknikleri vs.) kapsamadığı görüşündeyim.

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı bir görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *İçinde bulundurduğu arpej ve harmonik sesler(flajole) göz önüne alındığında her iki el açısından orta seviyede bir katkı sağlayacağını düşünmekteyim.*

Doç Dr. Koray Sazlı: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *6 farklı parçada farklı sağ ve sol el teknikleri görülmekle beraber, parçaların eğitim açısından bir öneme sahip olduğu saptanmamıştır.*

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserlerde gam, arpej, legato, harmonik gibi birçok farklı sağ ve sol el tekniği kullanılmıştır.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak bir görüş belirtmedi.

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Temel teknikleri kapsamaktadır.*

Tablo 4: Uzman görüşme formunun 2. sorusu olan 6 Miniatur eserin “İçerdiği tekniklerin öğrencilerin temel gitar teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli oluşu” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	8	72,72
Hayır	3	27,27
Toplam	11	100

Tablo 4'e göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 8'i, 6 Miniatur eserin içerdiği tekniklerin öğrencilerin teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli olduğu konusunda hemfikirdir. 3 uzman öğrencilerin teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli olmadığı görüşündedir.

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı bir görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Temel gitar gelişimi için gereken kriterler oluşmuştur.*

Doç. Emre Ünlener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Eserlerde kullanılan teknikler, orta seviyede gitar öğrencileri için yeterli olabilir. Ancak teknik becerileri geliştirebileceğini düşünmüyorum. Farklı ve müzikal eserler çalmak için ilginç olabilir.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Teknik becerileri geliştirmekten ziyade müzikalite, müzikal cümleme, yorum açısından bakıldığında öğrencilere geliştirici olması açısından önerilebileceği görüşündeyim.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Hocanın kullanımına ve öğrencinin ihtiyaçlarına göre yarar sağlayabilir.*

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Temel gitar tekniklerinin bir kısmını barındırmaktadır. Bu sınırlı sayıdadır. Arpej, birkaç legato, küçük gamlar ve çift sesler dışında birçok temel teknik bulunmaktadır. Fakat eserlerin kısa süreli oluşu ve teknik seviyesi öğrenciyi yormayacak olduğundan katkı sağlayabileceğini düşünüyorum.*

Doç Dr. Koray Sazlı: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Gitar çalmak için edinilmesi gereken temel teknik donanım bu parçalardan önce gitar dağarcığında bulunan birçok*

nitelikli çalışma ile (etüd, prelüd vb) sağlanmalıdır. Bu 6 parça teknik donanım kazandırma niteliği göstermemektedir.

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserler farklı teknikler barındırması sebebiyle öğrencinin temel gitar teknik becerilerini geliştirecektir.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Teknik becerilerinin gelişimi için yardımcı olabilecek eserler.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserler direk teknik beceri geliştirilmesi üzerine yazılmasa da teknik gelişimi sağlayabilir.*

Tablo 5: Uzman görüşme formunun 3. sorusu olan “Eserlerde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	f	%
Evet	9	81,81
Hayır	2	18,18
Toplam	11	100

Tablo 5’e göre uzman görüşleri incelendiğinde 9 uzman 6 Miniatur eserde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Uzmanlardan 2’si eserlerde farklı hız ve gürlüklerin kullanılmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

Uzman görüşme formunun 3. sorusu olan “Eserlerde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Hız ve gürlükler gerektiği gibi kullanılmıştır.*

Do.Emre Ünlener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. 2., 3., 4. bölümlerde gürlüklerin ve hız belirteçlerinin belirtildiği bir bilgi yok.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Tüm bölümlerde bu belirtilmemiş.

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. 3 eser Andante bir eser Allegro olarak belirtilmiş diğer iki eser için herhangi bir belirleme bulunmamakta. Daha çok ağır tempolara odaklanıldığı görülmektedir. Lento, Adagio, Andante, Moderato, Presto gibi terimlere rastlanılmamaktadır. Eserlerin sadece ikisinde dinamik işaretleri, crescendo ve decrescendo kullanıldığı düşünülürse bu konuda yorumcuya büyük ölçüde bir serbestlik tanınmış.

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Farklı hız seçenekleri, artikülasyonlara ve dinamiklere yer verilmiştir.

Doç. Dr. Koray Sazlı: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Bu bir müzik eseridir... Nitelikli çalışmalarda söz konusu öğeler gitar yorumcusuna mevcut dağarcık göz önünde bulundurulduğunda zaten bu özellikleri sağlamaktadır.

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Farklı hız ve gürlükler kullanılmıştır.

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. Geneli orta tempolarda.

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Dinamikler fazla olmasa da yeterli ölçüde olduğu söylenebilir.

Tablo 6: Uzman görüşme formunun 4. sorusu olan ‘‘Müzikal fikirler içerdiği’’ ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	f	%
Evet	11	100.00
Hayır	-	-
Toplam	11	100.00

Tablo 6’ya göre uzman görüşleri incelendiğinde 6 Miniatur eserin müzikal fikirler içerdiği konusunda bütün uzmanların hemfikir olduğu görülmektedir.

Uzman görüşme formunun 4. sorusu olan ‘‘Müzikal fikirler içerdiği’’ ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eser özgün ve müzikal olarak anlamlıdır.*

Doç. Emre Ünlünen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserde yer alan bölümlerde form açısından yeterlilik göze çarpıyor. Müzikal fikirler kısa ve öz olarak yer alıyor.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserlerde disonans aralıklar ve ton dışı sesler kullanımı, tonalite içerisinde farklı tınlar arayışı dikkat çekmekte. Empresyonizm ve ekspresyonizm etkileri görülmekte. Bu doğrultuda müzikal fikirler içerdiği görüşümdedir.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Müzikal fikirler içerdiğini düşünmekteyim. Eserler içinde fikirler değiştirilerek çeşitlilik sağlanmış.*

Doç. Dr. Koray Sazlı: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Parçaların her biri farklı müzikal fikirler içermekte ve bir konserde yorumcunun konser programına göre tercih sebebi olabilir, ancak eğitim açısından ne yeni bir öneri, ne de yeni bir söylemi bulunmaktadır.*

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Gitar ve müzik eğitiminde yeni olan öğrenciler için müzikal açıdan sevebilecekleri ve kolaylıkla bağ kurabilecekleri eserler.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Müzikal fikirler açısından zengin olduğu söylenebilir.*

Tablo 7: Uzman görüşme formunun 5. sorusu olan 6 Miniatur eserin “İçerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	10	90,90
Hayır	1	9,09
Toplam	11	11

Tablo 7'ye göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 10'u 6 Miniatur eserin içerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği yönünde görüş bildirmiştir. 1 uzman öğrencileri geliştiremeyeceği yönünde görüş bildirmiştir.

Uzman görüşme formunun 5. sorusu olan 6 Miniatur eserin “İçerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Ülkemizin kendi bünyesinden çıkan böyle eserlere ihtiyacı vardır ve geliştirecektir.*

Doç Dr. Emre Ünlü: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Öğrenciler için farklı repertuvarların çalınmasında alternatif oluşturabilir.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserlerin içerdiği müzikal fikirlerin öğrencilerin zihnlerinde farklı bakış açıları yaratabileceği düşüncesindeyim.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *İçinde Vals, Elegie gibi formların yanı sıra çeşitli coğrafik kültürlere de atıfta bulunması çalınan eserlerde araştırma ve merak uyandırma güdüsünü ortaya çıkartmaktadır. Buda öğrencileri ne çaldıkları ve nasıl bir form çalıştıklarına dair araştırmaya itecektir.*

Doç. Dr. Koray Sazlı: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Özellikle lisans ve lisans öncesi eğitim sürecinde bulunan öğrencilerin vereceği konserlerde onları motive edebilir.*

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserler içerdği müzikal fikir, özellikler ve teknikler ile öğrencileri geliştirecektir.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Müzikal olarak temel armonik öğeleri barındırıyor. Yeni olan öğrenciler için faydalı olur.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Bazı eserleri kullanıyorum öğrencilerim üzerinde geliştirdiği düşüncesindeyim.*

Tablo 8: Uzman görüşme formunun 6. sorusu olan (Farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdği) ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	7	63,63
Hayır	4	36,36
Toplam	11	100

Tablo 8'e göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 7'si 6 Miniatur eserin farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdği yönünde görüş bildirmiştir. 4 uzman ise farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içermediği görüşündedir.

Uzman görüşme formunun 6. sorusu olan (Farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdği) ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eser kendi içinde bir tutarlılığa sahiptir. Teknik çalım olarak yoğun bir yapısı olmasa da icra edilebilmesi hiç kolay değildir. Eser, her öğrenciyi veya gitaristi geliştirecek özelliklere sahiptir.*

Doç. Emre Ünlünen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Teknik olarak farklı öğeler kullanılmış. Ancak zorluk derecesi olarak orta seviye diyebilirim. Müzikal pasajlar içermektedir.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Eserleri incelerken farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar dikkatimi çekmedi. Eserlerin gitar tekniklerini zorlamak, ileri seviyeye taşımak gibi bir işlevi olmadığı kanısındayım.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Özellikle Başlangıç ve Orta seviye için.*

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet hayır olarak yanıt verdi. *Eserlerde açık ara farklı zorlukların olduğu fikrine katılmamaktayım. Mutlaka farklı zorluklar barındırmaktadır fakat çok fazla çeşitlilik içermemektedir. Örn. Tremolo, Rasgueado, pizzicato vs. Müzikal fikirler konusunda ise bir gitarist olarak daha çok yer verilmiştir diyebilirim.*

Doç Dr. Koray Sazlı: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Örneğin 3. Eser diğer eserlere göre teknik anlamda daha kolay bir eserdir.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Genel olarak birbirine yakın teknik zorluklar içeriyor.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Çok zorlu pasajlar içermemekte. Zaten bu düşünülerek yazılmamış.*

Tablo 9: Uzman görüşme formunun 7. sorusu olan “Öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilebilirliği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	10	90,90
Hayır	1	9,09
Toplam	11	100

Tablo 9’a göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 10’u, 6 Miniatur eseri öğrenci ve gitar eğitimcilerine önermektedir. 1 uzman ise eserin öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilemeyeceği yönünde görüş bildirmiştir.

Uzman görüşme formunun 7. sorusu olan “Öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilebilirliği” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Doç. Emre Ünlener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Müzikal anlamda keyif veren eserler. Öğrencilerin severek çalabilecekleri müzikalite ağırlıklı bölümlerden oluşuyor.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Repertuarda farklı bestecilere yer verilmesi, repertuar çeşitliliğinin artması açısından önerilebilir.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Orta seviyede öğrenciler için hoş ve akıcı bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Ayrıca Kısa ve kompakt oluşu öğrencileri korkutmadan eğitim yapma olanağı sağlayabilir.*

Doç. Dr.Koray Sazlı: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Öğrenci ve eğitmenlere önerilebilir.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eğitimde yeni olan öğrencilerin birinci yılı sonrasında öneririm.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Temel seviye için önerilebilir.*

Tablo 10: Uzman görüşme formunun 8. sorusu olan 6 Miniatur eserin “Temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	<i>f</i>	%
Evet	7	63,63
Hayır	4	36,36
Toplam	11	100

Tablo 10'a göre 11 uzmandan 7'si, 6 Miniatur eserin temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği yönünde görüş bildirmiştir. 4 uzman ise, 6 Miniatur eserin temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olmadığı görüşündedir.

Uzman görüşme formunun 8. sorusu olan “Temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Dikkatli bir sıralama yapılması gerekir.*

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Temel gitar eğitimi daha çok başlangıç seviyesinde parçalar için uygundur. Bu eser daha çok Türk gitar repertuarının gelişimi için önemlidir.*

Doç. Emre Ünlünen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Gitar müziğinin en zor teknik yaklaşımlarından birinin gitarda şarkıyı taşıyabilme ve sürdürebilme olduğu düşünüldüğünde eserler özellikle tonal olarak öğrenciyi tatmin edecek bir çalışma örneği olarak düşünülebilir.*

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Günümüz bestecilerinin az olduğu okul repertuarlarında yer alması faydalı olur.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Üzerinde emek olan tüm eserlerin gitar eğitimi dağarcığında yerini bulması gerektiğini düşünerek bu eserlerin de dağarcıkta yer alması önemlidir.*

Prof. Kağan Korad; Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. *Özellikle veya mutlaka dağara sokulmaya çalışılması gereken nitelikte (özgün veya başyapıt niteliği taşıyan eserler) değil, tercih eden kişiler çalabilir ya da ders materyali olarak kullanılabilir.*

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet ya da hayır olarak bir yanıt vermedi. Katılımcının bildirdiği görüş dikkate alınarak frekans-yüzde tablosunda soruya evet olarak yanıt verdiği değerlendirildi. *Önemli olmamakla beraber. Güçlü bir renk katacağını düşünmekteyim.*

Doç. Dr. Koray Sazlı: Bu soruya hayır olarak yanıt verdi. Detaylı olarak bir görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Temel gitar eğitimi dağarcığına katkısı olacaktır, yerli bestecilerimizin eser ve etütlerinin sayısının artmasına katkıda bulunması açısından da ayrıca önemli olacaktır.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Öğrencilerin kolaylıkla eserle bağ kurabileceklerini ve müzikal fikirleri yeni gelişmekte olan öğrencilerin zevk alarak çalabilecekleri eserler.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserlerin yeterli olması yanında Türk gitar eserlerinin Türk gitar eğitimi repertuarına katılmasının önemli olduğu düşüncesindeyim.*

Tablo 11: Uzman görüşme formunun 9. sorusu olan “Eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilirliği” ile ilgili frekans ve yüzde tablosu

Uzman Görüşleri	f	%
Evet	10	90,90
Hayır	1	9,09
Toplam	11	100

Tablo 11’e göre uzman görüşleri incelendiğinde 11 uzmandan 10’u, 6 Miniatur eserin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilirliği yönünde görüş bildirmiştir. Uzmanlardan 1’i tek bir eser olarak kullanılmayacağı yönünde görüş bildirmiştir.

Uzman görüşme formunun 9. sorusu olan “Eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilirliği” ile ilgili uzman görüşleri;

Öğr. Gör. Bekir Küçükay: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. Ancak detaylı olarak görüş belirtmedi.

Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eser gerekli, uygun niteliklere sahiptir.*

Doç. Emre Ünlener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Bölümler ayrı ayrı incelendiğinde bestecinin genel olarak belirli teknikler (melodik hattın korunması, armoninin arpej yapılarıyla sürdürülmesi vb.) üzerine yoğunlaştığı söylenebilir. Özellikle 6. Minyatürde, melodik hattı taşıyan arpejlerdeki soprano partisinin notasyonda spesifik olarak belirtilerek, sunulan ses kayıtlarındaki gibi birbirine bağlı bir hat olarak sunulmasını tavsiye ederim.*

Dr. Fazıl Cem Küçümen: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Bölümlerin kısa olması açısından tümünün çalınması daha doğru olacaktır. Ayrıca bölümlerin farklı özellikler taşıması, bütününe çalınmasıyla estetik bir yapıyı ortaya çıkaracaktır.*

Öğr. Gör. İbrahim Birdal: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Miniatür bildiğim kadarı ile küçük eser, esercik anlamında kullanılan bir tabir. Bu nedenle eserler yazılış mantığına uygun. Klasik müzik geleneğinde eser, farklı bölümlerden oluşan büyük bir yapıdır. Bu açıdan bakıldığında eserlerin tamamı bir başlıkta toplanıp (6 miniatures) şeklinde değerlendirilirse bütün bir eser olarak kullanılabilir.*

Prof. Kağan Korad: Bu soruya evet ya da hayır olarak bir yanıt vermedi. Katılımcının bildirdiği görüş dikkate alınarak frekans-yüzde tablosunda soruya hayır olarak yanıt verdiği değerlendirildi. *Kasıt aradan seçmeden eserin tüm bölümlerinin çalıştırılmasıysa bunun tamamen kullanana bağlı olduğunu düşünüyor. Minyatürler birbirinden bağımsız özellikte gözüküyor dolayısıyla örneğin bir sonatta olduğu gibi bölümler arası ilişkiler konusunda mutlak bir eser bütünlüğü söz konusu olmayabilir.*

Öğr. Gör. Kerim Altınörs: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Her eser içinde bütün gitar tekniklerini ve müzikal fikirleri barındırmak zorunda değildir. Bir gitarist olarak, eserlerin tamamının bir süit gibi çalınabileceği fikrindeyim.*

Doç. Dr. Koray Sazlı: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *6 değişik parçadan oluşan söz konusu koleksiyon içerdiği çeşitlilik ile bütünlüklü bir yelpaze sunmaktadır.*

Öğr. Gör. Onur Önem: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Eserler belli bir bakış açısı ve birikimle yazılmış, bütün bir eser olarak kullanılabilir eserlerdir.*

Öğr. Gör. Ozan Sezener: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Altı minyatür ardı sıra seslendirilirse daha anlamlı olur.*

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Kubilay Can: Bu soruya evet olarak yanıt verdi. *Bütüncül olarak tek bir eser formatında çalınarak bir konser repertuarı olabilir.*

4.1.ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu çalışma Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin gitar eğitimine ve türk gitar repertuarına katkılarını ortaya koymaya yönelik var olan belge ve kayıtları inceleyerek kaynak taraması, anket ve kişisel görüşmeye dayandırılarak elde edilen bulgularla ele alınmıştır. Çalışmanın tüm ilgili literatürünü yazılı yayın, internet veri tabanları ve uzman görüşleri oluşturmaktadır. Aynı zamanda besteci ile yurt dışında yaşadığından dolayı yüz yüze görüşme imkanı olmadığı için elektronik posta ve facebook aracılığıyla görüşme sağlanmıştır. 6 Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılabilirliğine dair uzman görüşlerine yer vermek amacıyla uzman görüşme formu oluşturulmuş, 6 Miniatur eserin pdf olarak notaları ve mp3 olarak ses kayıtları e-posta aracılığıyla uzmanlara gönderilmiştir. Uzman görüşlerinden elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

4.2.ARAŞTIRMA ARAÇLARI

Araştırmada kullanılan araçlar; Notalar pdf formatından, Photoscore Music Scanning programında taranmış olup eserlerin form ve armonik analizi Sibelius 7 programı kullanılarak yazılmıştır. Bu araştırmada 6 Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik uzman görüşü almak için anket niteliği taşıyan uzman görüş formu oluşturulmuştur. 9 maddeden oluşan uzman görüş formunda her soru için evet-hayır ve açık görüş içeren değerlendirme ölçütleri yer almaktadır. Uzmanların 6

Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılabilirliğini değerlendirebilmeleri için uzman görüş formundaki 9 maddede farklı değerlendirme ölçütlerine yer verilmiştir.

Araştırmada uzman görüşleri ile elde edilen verilerin analizinde evet-hayır içeren maddelerin frekans-yüzde tabloları yer almaktadır. Her sorudan alınan görüşler için de gitar alan uzmanlarının verdikleri cevaplar her soru için ayrı ayrı, görüşler olduğu gibi oluşturulan frekans-yüzde tablolarının altında yer almaktadır.

Araştırmada 11 gitar alan uzmanı yer almaktadır. Uzmanların isimleri, çalışmakta oldukları kurumlar ve mesleki deneyimlerine tablo 12’de yer verilmiştir.

Tablo 12: Katılımcı Gitar Alan Uzmanlarına Ait Bilgiler

Adı Soyadı	Çalıştığı Kurum	Mesleki Deneyim (Yıl)
Bekir Küçükay	İstanbul Üniversitesi	35 Yıl ve üzeri
Ceyhun Şaklar	İstanbul Üniversitesi	23 Yıl ve üzeri
Emre Ünlener	Anadolu Üniversitesi	5-10 Yıl arası
Fazıl Cem Küçümen	İstanbul Üniversitesi	35 Yıl ve üzeri
İbrahim Birdal	Kocaeli Üniversitesi	5-10 Yıl arası
Kağan Korad	Bilkent Üniversitesi	30 Yıl ve üzeri
Kerim Altınörs	Yıldız Teknik Üniversitesi – Okan Üniversitesi	5-10 Yıl arası
Koray Sazlı	Yıldız Teknik Üniversitesi	20 Yıl ve üzeri
Onur Önem	Kocaeli Üniversitesi – Yaşar Üniversitesi	10 Yıl ve üzeri
Ozan Sezener	Mimar Sinan Üniversitesi	20 Yıl ve üzeri
Ümit Kubilay Can	Kocaeli Üniversitesi	20 Yıl ve üzeri

4.3.REPERTUVAR SEÇİMİ

Bu araştırmanın repertuar seçiminde Esim Ertüzün CAN'ın 6 Miniatur eseri kullanılmıştır. 6 eserin bir bütünlük içinde olmasına dikkat edilmiştir. Türkiye’de ve dünyada gitar için yazılmış miniatur alanında çok fazla beste olmadığından dolayı Esim Ertüzün CAN’IN 6 Miniatur eseri repertuar seçiminde önemli bir yere sahiptir.

Eserler:

Miniatur 1 - in A-minor, Miniatur 2 - Vals of Miracle, Miniatur 3 - Elegie(My Old Country), Miniatur 4 – Vivace, Miniatur 5 - from Colombia to Sweden, Miniatur 6- Dance of Lovers

4.4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu araştırma Esim Can’ın hayatı, eserleri, 6 Miniatur eserinin form ve armonik açıdan incelenmesi ve gitar edebiyatına sağlayacağı katkı ve gitar eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik uzman görüşlerine yer verilmesi açısından bu konuda yapılan ilk çalışmadır.

Yapılan araştırmada edinilen bilgilere göre minyatür eserleri alanında bestelenen Türkiye’de ve dünyada çok fazla esere ulaşamamıştır. Yapılan araştırmada piyano için bestelenmiş Alman besteci ve piyanist Robert Schumann’ın Minyatür Piyano Parçaları, Polonyalı piyanist ve besteci Frederic Chopin’in 48 numaralı minyatür balladlar eserleri, Leh asıllı Amerikalı piyanist ve besteci Leopold Godowsky’nin bestelediği 46 Miniatures eseri, Azeri piyanist ve besteci Fikret Amirov’un 12 Minyatür eseri, Türk Beşleri’nden Necil Kazım Akses’in Minyatürler eserine ulaşılmıştır. Gitar için bestelenmiş minyatür eserler ise Fazıl Cem Küçümen’in 4 Minyatür, Ceyhun Şaklar’ın Op.40 6 Minyatür, Füsun Köksal’ın Minyatürler (1995), Misak Toros’un 3 Minyatür, Tolga Tüzün’ün 2 minyatür adlı eserleridir.

Bu minyatür eserler müzik formu açısından bazı tipik özelliklere sahiptirler. Minyatürlerde, besteciler genel olarak tek bölümlü, basit iki bölümlü ve basit üç bölümlü formları kullanmışlardır.

Doğan, Ö. (2015) ‘‘Necil Kazım Akses’in ‘‘Minyatürler’’ isimli solo piyano eserinde izlenimcilik etkisi’’, adlı çalışmasında ‘‘Minyatürler’’ adlı piyano eserini İzlenimcilik müziği özelliklerine göre analiz etmiştir. Eserde izlenimcilik etkisi ortaya çıkarılmıştır. Bu araştırmada, Türk Beşleri üyeleri arasında yer alan Necil Kazım Akses'in "Minyatürler" isimli solo piyano eseri İzlenimcilik müziği özelliklerine göre analiz edilmiştir. Araştırmada önce İzlenimcilik akımı ve onun müzikal özellikleri incelenmiş ve onun esasında analiz basamakları oluşturulmuştur. Bu analiz basamaklarına göre "Minyatürler" isimli solo piyano eserinde İzlenimcilik etkisi ortaya çıkarılmıştır. Araştırma, İzlenimci müziğin özelliklerinin Necil Kazım Akses'in solo piyano yaratıcılığında üslup ve icracılığın tespiti açısından önem taşımaktadır.

Tekin, Hyun Sook J.(2010) ‘‘Robert Schumann’ın Edebi Fikirlerle İlgili Minyatür Piyano Parçaları’’ adlı doktora tezinin amacı, edebi fikirlerin Schumann’ın minyatür piyano parçalarını nasıl etkilediğini araştırmaktır. Aynı zamanda müziğin hikâyelerle, cümlelerle, şiir kıtalarıyla, sembolik görüntüler-imağlarla ve bireysel edebi fikirlerin ana temalarıyla nasıl ilişkisi olacağı yaklaşımı konu edilmiştir. Hyun Sook J. Tekin’in bu tezi, kısa formlar olan minyatürlerin kullanımı ile edebi fikirler arasındaki bağlantıyı da incelemektedir. Araştırmacı, minyatür koleksiyonların, uzun çalışmalara göre edebi fikirlerle daha fazla ilişkili olduğu görüşündedir.

Ganbarlı, A.(2019), ‘‘Fikret Amirov’un 12 Minyatür Adlı Eserinde Kullandığı Azerbaycan Makamlarının İncelenmesi’’ tezinde birbirinden bağımsız 12 parçadan oluşan minyatür eserde Batı müziği ile Azerbaycan makamlarının eser üzerindeki etkisini incelemektedir.

Kanneci, A. (2001) ‘‘Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri’’ konulu çalışmasında; sanat ile ilgili kurumların halk sanatı ile sanatı bilimsel yönden buluşturması gerektiği ve bu amaçla müzik eğitimi verilen kuruluşlarda Müzikoloji sanat dallarının köklü bir şekilde oluşturulmasının gerekli olduğu; Türk gitar bestecilerinin eserlerinin bir külliyyatının çıkarılmasının müzik eğitimine bir katkıda bulunacağı; gitarla ilgili, gitar müziği besteleyen, düzenleme yapan, gitar eğitimi veren, icra eden, öğrenen, almaya istekli olanların ciddi şekilde ele alınması ve programlanması sonucuna varılmıştır. Aynı

zamanda gitarın sorunlarının ülkemiz müziği sorunlarından soyutlanamayacağı, ülkemizde var olan gitar müziği repertuarının genişletilmesi, geliştirilmesi, tanıtımı ve yaygınlaştırılmasının önemli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Uluocak, Adem S.(2003) ‘‘Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri’’ adlı yüksek lisans tezi çalışmasında verilerin bir kısmı öğretim elemanları ve öğrencilerden anket yoluyla bir kısmı da literatür taraması yoluyla elde edilmiştir. Uygulanan eğitime, öğretim elemanlarına ve öğrencilere yönelik öneriler sunulmuştur.

Sheriff E.(2012) Türk Bestecileri’nin Gitara Uyarlanabilir Piyano Eserlerinin Gitar Repertuarına Katkıları İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı adlı tezinde Ahmed Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey, Hasan Ferid Alnar, Ulvi Cemal Erkin’in piyano eserlerini gitara uyarlamıştır. Bu tezde gitar repertuarında Türk bestecilerin eserlerinin çoğalmasına katkı sağlamak ve eserlerin gitar eğitiminde kullanılması amaçlanmıştır.

Çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi (Ozan Çınar,2015) adlı yüksek lisans tezinde çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunu araştırmak amacıyla Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören gitar öğrencilerinin eğitim-öğretim süreciyle ilgili görüşlerini saptamak için 1970-2000 tarihleri arasında yaşamış yabancı bestecilerin eserlerinin gitar eğitim tekniklerinin analizi için belirli kriterler oluşturulup, gözlem formuyla öğrencilere sorulmuştur. Çalışma sonucu eserlerin karakteristik özellikleri ve gitar eğitimini etkileyen nitelikleri saptanmış, bu yolla eserlerin uygunluğu hakkında yorumlara varılmıştır.

Erhan, Mustafa, (2006) Uluslararası Klasik Gitar Sanatçısı Ahmet Kanneçi’nin Ulusal ve Uluslararası Çalışmalarının Ülkemiz Gitar Eğitimine Katkılarının İncelenmesi adlı yüksek lisans tezinde dünyada klasik gitar eğitimi, Türkiye’de müziğin gelişim evreleri, Türkiye klasik gitar tarihi, Ahmet KANNECİ’nin hayatı, çalışmaları ve bu çalışmaların gitar eğitimine ve Türk gitar repertuarına olan katkıları ortaya koyulmuştur.

Klasik gitar öğretim literatürünün değerlendirilmesi (Züluf Arslanoğlu, 2010) adlı tezinde Türkiye ve dünyada farklı tarihlerde yayınlanan klasik gitar metodlarından bazılarını gitar öğretimi, öğretim ilkeleri yönünden incelemiş ve karşılaştırmıştır.

BÖLÜM 5. SONUÇ

Müzikte minyatür küçük parçalardan oluşan eserler anlamını taşımaktadır. Bu tez çalışması sırasında sınırlı sayıda minyatür adında eserlere ulaşılmasına rağmen; müzik formu bağlamında müzik literatüründe herhangi bir kaynağa ulaşamamıştır. Minyatür besteciliği alanında dünyada ve ülkemizde çok fazla gitar eseri bestelenmemiştir. Bu anlamda Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur gitar eserinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Minimalizm; 21. yüzyılda modadan sanata, müzikten yaşam felsefesine kadar uzanan ve her yerde karşımıza çıkan bir kavramdır. “Az çoktur” ve “basitlik çok şey anlatır” kavramlarının üstüne kurulan az sayıda öge ve nesne kullanılarak yapılan ‘minimalizm’ eylemine dayanarak Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin müzikte minimalizm etkisinde yazıldığı düşünülebilir. Minimalist bir şarkıda, yavaş ritim değişikliğine, sürekli tekrar eden notalara, notaların akor olarak çalınmayıp teker teker çalınmasıyla birlikte melodi ve armonide basitliğin ön plana çıkarılması vardır. Minimalizm, aynı zamanda sürekli tekrar eden müzik cümlesinin ya da tonalite ve ritmin belli belirsiz, yavaş yavaş değişmesidir. (WEB_4)

Bestecinin 6 miniatur eseri bölüm başlıkları altında ayrı ayrı incelendiğinde 6 miniatur eserin genelinde aynı ritmik yapıların kendini tekrar etmesine rağmen klasik armonide kullanılan akor yapılarıyla, caz müziğine ait akor sesleri ve dizilerin uyumu dikkati çekmektedir.

Bu çalışmada Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin form ve armonik analizinin incelenmesiyle birlikte Türk gitar eğitiminde kullanılabilirliğiyle ilgili 11 uzmanın görüşlerine yer verilmiştir. Bunun sonucunda Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin türk gitar eğitimi dağarcığında ve türk gitar repertuarında yer almasının önemli olabileceği, yerli bestecilerimizin eser ve etütlerinin sayısının artmasına katkıda

bulunması açısından da ayrıca önemli olabileceği, gitar öğrenci ve gitar öğretmenlerinin kullanabileceği faydalı bir çalışma olması amaçlanmaktadır.

Türk gitar besteci ve gitaristlerinden Esim Ertüzün Can'ın 6 Miniatur eserinin içerdiği teknik ve müzikal öğelerin temel gitar eğitiminde kullanımına yönelik gitar alanında uzman öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi sonucunda edinilen bilgilerle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır.

Araştırmanın 1. Sorusu olan 6 Miniatur eserin sağ ve sol eli kapsadığı yönünde uzmanların çoğunluğu %90,9 oranla aynı fikirdedir. Eserler besteci tarafından herhangi bir tekniği geliştirmesi yönünde düşünülerek yazılmasa da, 6 Miniatur eserin kendi içinde her birinin sağ ve sol el tekniğine uygun olduğu ve özellikle sağ el için daha yoğun bakış açılarının geliştirilebileceği, kompozisyon anlayışı açısından bu durumun bir sorun teşkil etmediği düşünülmektedir.

Uzmanların çoğunluğunun görüşü eserlerde gam, arpej, legato, bare, flajole, pozisyon atlama, eşlikli melodi, çift sesler, tiz pozisyonlarda çalma gibi birçok farklı sağ ve sol el tekniklerinin kullanıldığı yönündedir. 6 Miniatur eser sağ ve sol el tekniklerini kapsaması açısından öğrencileri geliştirebileceği yönünde uzmanlar tarafından önerilmektedir.

Uzman görüşme formunun 2. sorusu olan eserin “İçerdiği tekniklerin öğrencilerin temel gitar teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde uzmanların çoğunluğu yeterli olduğu görüşündedir. Gitar çalmak için edinilmesi gereken temel teknik donanım bu parçalardan önce gitar dağarcığında bulunan birçok çalışma etüt, prelüd vb. çalışmalarla sağlanması gerektiği görüşüyle birlikte, eserlerin direk teknik beceri geliştirilmesi üzerine yazılmasa da teknik gelişimi sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bununla birlikte müzikalite, müzikal cümleme, yorum açısından öğrencilere farklı ve müzikal eserler çalmak için geliştirici olması açısından önerilebileceği bunun hocanın kullanımına ve öğrencinin ihtiyaçlarına göre yarar sağlayabileceği, eserlerin kısa süreli oluşu ve teknik seviyesi öğrenciyi yormayacak olduğundan teknik becerilerinin gelişimi için yardımcı olacağı ve katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Uzmanların çoğunluğu, uzman görüşme formunun 3. sorusu olan 6 Miniatur eserde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Uzman görüşlerinden alınan bilgiler şu şekilde yorumlanabilir. Hız ve gürlükler gerektiği gibi kullanılsada, eserlerin sadece ikisinde dinamik işaretleri, crescendo ve decrescendo kullanıldığı düşünülürse bu konuda yorumcuya büyük ölçüde bir serbestlik tanındığı, farklı hız seçenekleri ve artikülasyonlara yer verildiği dinamikler fazla olmasada eserlerin genelinde yeterli ölçüde olduğu düşünülmektedir.

Uzman görüşme formunun 4. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen bilgilere göre uzmanların tamamının görüşü eserin “Müzikal fikirler içerdiği” yönündedir. Uzmanlardan biri eserlerin eğitim açısından yeni öneri ve söylemi olmadığını düşünse de parçaların her birinin farklı müzikal fikirler içerdiği yönünde diğer uzmanlarla hemfikirdir ve bir konserde yorumcunun konser programına göre tercih sebebi olacağı görüşündedir. 6 Miniatur eserin özgün ve müzikal olarak anlamlı olduğu, eserde yer alan bölümlerin form açısından yeterli olduğu, müzikal fikirlerin kısa ve öz olarak yer aldığı, eserler içinde fikirlerin değiştirilerek çeşitlilik sağlandığı düşünülmektedir. Bununla birlikte eserlerde disonans aralıkların ve ton dışı seslerin kullanıldığı, bestecinin tonalite içerisinde farklı tınılar arayışı içinde olduğu anlayışı dikkat çekmektedir. Eserlerde klasik armoniyle birlikte klasik armoniye yabancı olan seslerin kullanımı ve caz akorlarının kullanımı dikkat çekmektedir. Eserlerde empresyonizm ve ekspresyonizm etkileri olduğu düşünülmektedir. Eserlerin her türlü okul ve üsluptan bağımsız olarak bestelendiği düşünülürse, öğrencilerin müzikal açıdan sevebilecekleri ve kolaylıkla bağ kurabilecekleri eserler olduğu, öğrencilere müzikal fikir olarak zenginlik katacağı ve ufkunu genişleteceği düşünülmektedir.

Uzman görüşme formunun 5. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen veriler uzmanların çoğunluğunun görüşü 6 Miniatur eserin “İçerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği” yönündedir. Uzman görüşleri arasında uzmanlardan biri 6 Miniatur eserden bazılarını kullandığını ve müzikal olarak öğrencileri geliştirdiği düşüncesini ifade etmektedir. Eserlerin temel armonik öğeleri barındırdığı, içerdiği müzikal fikir, müzikal özellik ve tekniklerin öğrencilerin zihinlerinde farklı bakış açıları yaratabileceği ve öğrenciler için farklı repertuvarlar çalınmasında alternatif

oluşturabileceği, özellikle lisans ve lisans öncesi eğitim sürecinde bulunan öğrencilerin vereceği konserlerde öğrencileri motive edebileceği düşünülmektedir. Eserlerin içinde Vals, Elegie gibi formların yanı sıra çeşitli coğrafik kültürlere de atıfta bulunulması çalınan eserlerin araştırma ve merak uyandırma güdüsünü ortaya çıkarttığı bununda öğrencileri ne çaldıkları ve nasıl bir form çalıştıklarına dair araştırmaya yönelteceği düşünülmektedir. Bununla birlikte ülkemizin kendi bünyesinden çıkan böyle eserlere ihtiyacının olduğu düşüncesidir.

Uzman görüşme formunun 6. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen verilerle uzmanların çoğunluğunun görüşü 6 Miniatur eserin “Farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdiği ve zorluk derecesi olarak orta seviye olduğu” yönündedir. Uzman görüşleri 6 Miniatur eserin kendi içinde tutarlılığa sahip olduğu, teknik olarak farklı öğeler kullanılsa da tüm gitar tekniklerini Tremolo, Rasgueado, pizzicato gibi teknikleri içermediği ve bestecisinde belirttiği gibi zorluk derecesi olarak gitar tekniklerini zorlamak gibi bir düşünceyle yazılmadığı, genel olarak birbirine yakın teknik zorluklar içerdiği yönündedir. Teknik çalım olarak yoğun bir yapısı olmasa da, buna karşılık yoğun müzikal pasajlar içerdiğinden icra edilebilmesinin kolay olmadığı eserlerin öğrenci ve gitaristlerin özellikle müzikal ifade ve yorumculuğunu geliştirebilecek nitelikte özelliklere sahip olduğu düşünülmektedir.

Uzman görüşme formunun 7. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen verilerle 11 uzmandan 1’i 6 Miniatur eserin öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilemeyeceği, 10 uzman önerilebileceği yönünde görüş bildirmiştir. Eserlerin müzikal anlamda keyif veren eserler olduğu, öğrencilerin ve gitaristlerin severek çalabilecekleri müzikalite ağırlıklı bölümlerden oluştuğu, orta seviyede öğrenciler için hoş ve akıcı bir çalışma olmasıyla birlikte kısa oluşu öğrencileri korkutmadan eğitim yapma olanağı sağlayabileceği düşünülmektedir. Repertuarda farklı bestecilere yer verilmesi, repertuar çeşitliliğinin artması açısından da uzmanlar tarafından öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilmektedir.

Uzman görüşme formunun 8. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen verilerle 11 uzmandan 7’si 6 Miniatur eserin Temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli

olabileceği görüşündedir. 4 uzman ise önemli olmamakla birlikte özellikle veya mutlaka dağara sokulmaya çalışılması gereken nitelikte özgün veya başyapıt niteliği taşıyan eserler olmadığı, tercih eden kişilerin çalabileceği ya da ders materyali olarak kullanabileceği, gitar eğitimi dağarcığına girerse de eserlerin güçlü bir renk katacağı görüşündedir. Bununla birlikte uzmanlar arasında temel gitar eğitiminin başlangıç seviyesinde parçalar için uygun olabileceği, 6 miniatur eserin daha çok türk gitar repertuvarının gelişimi için önemli olduğu görüşünde bulunmaktadır.

6 Miniatur eserin temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği yönünde uzman görüşleri arasında; 6 Miniatur eserin yeterli olması yanında, temel gitar eğitimi dağarcığına katkısı olabileceği, eğitim amaçlı kullanılmasında öğrencilerin teknik seviye ve müzikalitesine göre eserlerin kendi içinde dikkatli bir sıralama yapılarak kullanılabilmesi düşüncesidir. Gitar müziğinin en zor teknik yaklaşımlarından birinin gitarda şarkıyı taşıyabilme ve sürdürebilme olduğu düşünüldüğünde eserlerin özellikle tonal olarak öğrenciyi tatmin edecek bir çalışma örneği olarak düşünülebileceği, öğrencilerin kolaylıkla eserle bağ kurabilecekleri ve müzikal fikirleri yeni gelişmekte olan öğrencilerin zevk alarak çalabilecekleri düşünülmektedir.

Bununla birlikte uzmanlar, 6 Miniatur eserin günümüz bestecilerinin az olduğu okul repertuvarlarında yer almasının faydalı olabileceği, eserlerin yeterli olmasıyla birlikte Türk gitar eserlerinin Türk gitar eğitimi repertuvarına katılmasının önemli olduğu, üzerinde emek olan tüm eserlerin gitar eğitimi dağarcığında yerini bulması gerektiğini düşünerek bu eserlerin de türk gitar eğitimi dağarcığında ve türk gitar repertuvarında yer almasının önemli olabileceği, yerli bestecilerimizin eser ve etütlerinin sayısının artmasına katkıda bulunması açısından da ayrıca önemli olabileceği görüşündedir.

Uzman görüşme formunun 9. Sorusuna alınan yanıtlardan edinilen verilerle uzmanların tamamına yakını eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilmesi yönünde görüş bildirmiştir. Gitar eğitiminde kullanılabilirliği açısından aradan seçmeden eserin tüm bölümlerinin ardı sıra çalıştırılması düşünülüyorsa, bunun tamamen kullanana bağlı olduğunu,

minyatürlerin birbirinden bağımsız özellikte gözüküyor olduğu, dolayısıyla bir sonatta olduğu gibi bölümler arası ilişkiler konusunda mutlak bir eser bütünlüğü söz konusu olmayabileceği düşüncesiyle birlikte, bölümler ayrı ayrı incelendiğinde bestecinin genel olarak belirli teknikler melodik hattın korunması, armoninin arpej yapılarıyla sürdürülmesi vb. üzerine yoğunlaştığı düşünülmektedir. Özellikle 6. Minyatürde, melodik hattı taşıyan arpejlerdeki soprano partisinin notasyonda spesifik olarak belirtilerek, sunulan ses kayıtlarındaki gibi birbirine bağlı bir hat olarak sunulması tavsiye edilmektedir. 6 Miniatur eserin bütün bir eser olarak kullanılabilmesi için uygun niteliklere sahip olduğu, eserlerin belli bir bakış açısı ve birikimle yazılmış olduğu ve bütün bir eser olarak kullanılabilmesi, her eserin içinde bütün gitar tekniklerini ve müzikal fikirleri barındırmak zorunda olmadığını ve eserlerin tamamının bir süit gibi çalınabileceği fikri, bölümlerin kısa olması açısından tümünün çalınmasının daha doğru olacağı, ayrıca bölümlerin farklı özellikler taşıması, bütünü çalınmasıyla estetik bir yapıyı ortaya çıkaracağı, 6 değişik parçadan oluşan koleksiyonun içerdiği çeşitlilik ile bütünlüklü bir yelpaze sunduğu, 6 Miniaturün ardı sıra tek bir eser olarak seslendirilirse anlamlı olacağı düşünülmektedir.

Uzmanların çoğunluğu, 6 Miniatur eserin gitar eğitiminde kullanılmasının ve Türk gitar repertuarında yer almasının öğrencinin motivasyonunu arttıracak bir unsur olduğu görüşündedir. Bu ve benzeri eserlerin ülkemizde bestelenmesi ve yorumlanmasının gitar müziği ve müzik eğitimi alanında gelişmeyi sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada analiz edilen 6 Miniatur eserin gitar eğitimine ve tekniklerine uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Eserler yapısal açıdan ritmik yapı, dinamikler, hız ve gürlük seçenekleri, kullanılan teknik ve notasyon açısından incelenmiş, bunun sonucunda eserlerin gitar eğitiminde ve Türk gitar repertuarında yer alabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Ulaşılan uzman görüşleri ve tüm veriler değerlendirildiğinde, bu eserin sağ ve sol el tekniklerini kapsadığı, içerdiği tekniklerin öğrencilerin temel gitar teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli olduğu, eserlerde farklı hız ve dinamiklerin kullanıldığı, müzikal fikirler içerdiği ve içerdiği müzikal fikirlerin öğrencileri geliştirebileceği, farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdiği, öğrenci ve gitar

eğitimcilerine önerilebileceği, eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilir ve temel gitar eğitimi dağarcığına ve türk gitar repertuvarına girmesinin uygun olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

Kitaplar:

Banowetz, J. (2001), Leopold Godowsky Miniatures, Volume III, Belwin-Mills Publishing

Bartok, Bela (1991), Küçük Asya'dan Türk Halk Musikisi (Çev. Bülent Aksoy) Pan Yayıncılık, İstanbul

Cengiz, Halil Erdoğan (1993) Yaşanmış Olaylarla Atatürk ve Müzik – Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

Elmas, Yıldız. (2003). Sorularla Gitar. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Uluç, Murat Özden (2006), Yurtrenkleri Yayınevi, Ankara

Say, Ahmet. (1992) Müzik Ansiklopedisi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

Say, Ahmet (1995) Müzik Öğretimi - Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

Say, Ahmet (1985) Müzik Ansiklopedisi - Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

Say, Ahmet (2000) Müzik Tarihi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara

Tezler:

Arslanoğlu, Z. (2010), Klasik gitar öğretim literatürünün değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara

Çınar, O. (2015), Çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul

Erhan, Mustafa, (2006) Uluslararası Klasik Gitar Sanatçısı Ahmet Kanneçi'nin Ulusal ve Uluslararası Çalışmalarının Ülkemiz Gitar Eğitimine Katkılarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon

Ganbarlı, A.(2019), Fikret Amirov'un 12 Minyatür Adlı Eserinde Kullandığı Azerbaycan Makamlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, İstanbul

Kanneçi, Ahmet (2001) Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri - Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara

Sheriff E.(2012),Türk Bestecileri'nin Gitara Uyarlanabilir Piyano Eserlerinin Gitar Repertuarına Katkıları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, İstanbul

Tarkum, G. (2004), Fikret Amirov'un piyano eserlerinin ve bu eserler ile geleneksel Türk müziği arasındaki ilişkinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, Edirne

Tekin, Hyun Sook J. (2010) ,Robert Schumann'ın Edebi Fikirlerle İlgili Minyatür Piyano Parçaları, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Bilimleri Bölümü, Müzik Anabilim Dalı, Piyano Anasant Dalı, İstanbul

Uluocak, Adem S. (2003), Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara

Makaleler:

Doğan, Ö. (2015),Necil Kazım Akses'in ‘‘Minyatürler’’ isimli solo piyano eserinde izlenimcilik etkisi, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Kayseri, Cilt 10, Sayı1, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/186636>

Şentürk, Nezihe (2001) - Musikî Muallim'den Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21, Sayı 2

Uçan, Ali (1994), Kuruluşunun Yetmişinci Yılında ve İki binli Yılların Eşiğinde G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ve Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitimi, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi - Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitiminin Yetmiş Beşinci Yılına Armağan (1924-1994) Özel Sayı 1, Ankara, 1994.

Dergiler:

Rıfat, Samih, (1999) Savaş Çekirge, Gitar, Sayı 1 , (2004) İstanbul

Toros, M. (2004). Türkiye’de gitar tarihi, Gitar, 1, 16.

İnternet Kaynakları:

(WEB_1) Adalılar Müzesi. (tarih yok), <http://adalilar.adalarmuzesi.org/tumu/item/70-raffi-arslanyan>.

(WEB_2) Can, Esim, (2015, 2019) Munich <http://www.esimcan.com/>

(WEB_3) Çekirge, Savaş. 3 Pieces, Sevda Cenap And Vakfi Yayınları, Ankara, Yayın Yılı Bilinmiyor <http://andmuzikvakfi.com/nota-yayinlari-3-pieces-181>

(WEB_4) Features of minimalist music
<https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/z99x6sg/revision/3>

(WEB_5) Saydam, Refik – Muallim Mektebinin 90. Kuruluş Yıldönümünde Sanata ve Sanat Eğitimine Özgürlük İstiyoruz Basın Açıklaması, 2014 <http://www.muzed.org.tr/?p=46#more-46>

(WEB_6) Tunçdemir, İlknur. (2007, Eylül). Cumhuriyet dönemi müzik kültürünün oluşmasında rol oynayan sanatçılarımız ve Türk müziğine katkıları. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/I-Tuncdemir_7.pdf

(WEB_7) Uluocak, S. (2015) Türkiye’de Cumhuriyet’in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi: Paleologos ve Öğrencileri, Cilt Sayı 1, Sayfalar 60-80
http://www.sahnevemuzik.hacettepe.edu.tr/sayilar/sayi1_3.pdf

(WEB_8) Yalçın, Ergir, www.ergir.com/dy_1917.htm - Andrea Paleologos ve Reşit Mazhar Ertüzün hakkındaki bilgiler Mayıs 2019 tarihinde alınmıştır.

(WEB_9) Yeprem, S. (2007). Türk Gitar Müziği Çalışmaları. 2. Türkiye Gitar Buluşması: Türk Gitar Müziği Çalışmaları Konferansı. Ankara: Bilkent Üniversitesi. Erişim: 12.12.2019
<http://www.safayeprem.com/wp-content/uploads/2013/07/turkiyede-gitar-muzigi-calismalari.pdf>

(WEB_10) www.perolovkindren.com (Eserin Orijinal Notaları)

Görüşmeler

Can, Esim, (2015,2019) e-posta ve sosyal medya aracılığıyla görüşüldü.

Uzmanlarla, e-posta, sosyal medya ve telefon aracılığıyla görüşüldü.

CD Kayıtları:

Gitarla Buluşma (2013) – Yerli Besteciler, Yerli Yorumcular, Çağsav Müzik

EKLER

EK A –UZMAN GÖRÜŞ FORMU

Değerli katılımcı,

Bu çalışmada, yaşayan Türk gitar besteci ve gitaristlerinden Esim Can'ın 6 Miniatur eserinin temel gitar eğitiminde kullanımına yönelik gitar alan uzmanlarının görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, gitar alan uzmanlarının görüşlerinin ortaya konması için uzman görüş formu oluşturulmuştur. Sizden istenilen Esim Can'ın 6 küçük parçadan oluşan miniatür eserlerinin içerdiği teknik ve müzikal öğelerin temel gitar eğitiminde kullanılabilmesi yönünde görüşlerinizi belirtmenizdir. Sorulara cevap verirken bu parçaların aşağıda belirtilen boyut ve yönleri ile değerlendirme yapmanız beklenmektedir.

Sorulara içtenlikle vereceğiniz cevaplar araştırmanın objektifliği açısından önem taşımaktadır.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Dr. Fazıl Cem Küçümen – Doğan Volkan Gültekin

Mesleki deneyiminiz:

Eserlerin temel gitar eğitiminde kullanımı açısından;

1. Sağ ve sol el tekniklerini kapsadığı, evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
2. İçerdiği tekniklerin öğrencilerin temel gitar teknik becerilerini geliştirebileceği yönünde yeterli oluşu, evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
3. Eserlerde farklı hız ve gürlüklerin kullanıldığı, evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
4. Müzikal fikirler içerdiği evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
5. İçerdiği müzikal özelliklerin öğrencileri geliştirebileceği, evet ( ) hayır ( ) görüş: .
6. Farklı zorluklarda teknik ve müzikal pasajlar içerdiği, evet ( ) hayır ( ) görüş: ....
7. Öğrenci ve gitar eğitimcilerine önerilebilir, evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
8. Temel gitar eğitimi dağarcığına girmesinin önemli olabileceği, evet ( ) hayır ( ) görüş: .....
9. Eserlerin her birinin içerdiği müzikal ve teknik farklılıklarla bütün bir eser olarak kullanılabilirliği evet ( ) hayır ( ) görüş: .....

EK B - BESTECİNİN KENDİ ESERLERİ HAKKINDA YORUMLARI

6 MINIATURES

6 Miniatur eserlerinin isimleri sonradan koyulmuştur. Tamamen emprovize olarak ortaya çıkmıştır. Her birinin ayrı hikayesi vardır. 6 Miniaturde genel olarak aşk, özlem, hüznün, mücadele ve yaşama sevinci işlenmiştir.

Miniatur 1 - in a-minor

Besteci bu eserde hayatı sorgulayıp, yaşadığı kırıncılıkları, üzüntüleri, gitar yaşantısını ve 15 yıl aradan sonra sahne korkusunun yaşamında bıraktığı izleri vurguluyor. Miniatur 1'in hissini bu sözlerle dile getiriyor.

"İstemek ama istediğinin olmaması, ondan sonra gelen his, ve düşünceler "Hayat böyle işte!" (Can,2015)

"Bazen hayatta bir şey istiyoruz ve olmuyor, içimiz hayata kırılıyor. Ama hayat böyle işte diyoruz ve kendimize devam ediyoruz." (Can, 2015)

Miniatur 2 - Vals of Miracle

Besteci bu eserde varoluşu, hayatın içindeki çelişkileri ve hayatın anlamını sorguluyor.

"Ne tuhaf bir hayat bu, niye burdayız? Niye insanız, bu hayvanlar, bu tabiat, nasıl bir mucize insan etrafına bakıyor ve birşey anlamıyor, ama hayat burada, tamamen burada... Ondan sonra hafif bir güzellik insanı kavıyor ve bir vals gibi götürüyor bu mucize olan hayat yolunda, birşey anlamadan ama hayatı görerek ve sorarak, hiç cevap bulmadan." (Can, 2015)

Miniatur 3 – Elegie (My Old Country)

Besteci tamamen Türkiye'ye özlemiyle yazdığı bu eserde aynı zamanda Türkiye'de kaybolan değerleri sorguluyor.

"Esasında tamamen Türkiye'ye özlemim! Ben hiç Almanya'ya gelmek istemedim ama kader getirdi bu mutsuz ülkeye vahşi insanlarıyla. Ama nerden geldiğimi unutmadım ve bir gizli gurur ve özlem kaldı benim Türkiye'me! Ama gitti benim Türkiye'm artık yok oldu hikayede. Sokakları da, politikası da benim değil, insanları hepsi para peşinde, saflıkları kalmadı. Geri dönmek için zaman da geriye giden bir makine lazım ama yok işte öyle makine, kalan sırf özlem ve hatıralar..." (Can,2015)

Miniatur 5 - from Colombia to Sweden

Bu eser Manuel Barrueco'nun Küba'dan Amerika'ya, Per Olov Kindren'in Kolombiya'dan İsveç'e ve Esim Can'ın Türkiye'den Almanya'ya göçüyle ilişkilendirilmiştir. Esim Can bu eseri Per Olov Kindren'e ithafen yazmıştır.

Miniatur 6- Dance of Lovers

Miniatur 6 aşk, sevgi, tutku ve hüznle yazılmış bir eserdir.

"Bir aşk, bir adam, bir kadın, onların arasındaki bakışlar, sevgi ve onların dans eden birbirleri için hisleri..."Sen" demek, sevdiğin kadının gözlerine bakıp sevgiyi görmek.. Bu an içinde hissedilen dans eden kalbi insanın." (Can,2015)

EK C – ESERLERİN ORJİNAL NOTALARI (WEB_10)

Miniatur 1

(in a-minor)

By

Esim Can (1969-)

Edited by

Per-Olov Kindgren

Per-Olov Kindgren Music Online

www.per-olovkindgren.com

Miniatur 1

in a-minor

Esim Can
Munich 2009

The musical score is written in a single treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat) and a 3/8 time signature. It consists of seven systems of music, each with a measure number at the beginning. The notation includes various fingerings (numbers 1-4), slurs, accents, and dynamic markings such as *f* and *rit.*. Specific techniques are indicated by 'V' (vibrato) and 'X' (harmonics). The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

Miniatur 2

By Esim Can

Per-Olov Kindgren Music Online

www.per-olovkindgren.com

Miniatur 2

(Vals of Miracle)

Esim Can
2009

Andante

8

4

7

10

13

16

19

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

22 $\frac{1}{2}V$ $\frac{1}{2}XII$ XII X

25 $\frac{1}{2}XII$ XII

28 X

31

34 I III

37 IX 2009 V VI

40 VI VI IX XII Harm. XIX ④

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

Miniatur 3

By Esim Can

Per-Olov Kindgren Music Online

www.per-olovkindgren.com

Miniatur 3

(Elegie "My Old Country")

Esim Can
Edited by Per-Olov Kindgren

Andante ♩ = 80

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

Miniatur 4

By Esim Can

Per-Olov Kindgren Music Online

www.per-olovkindgren.com

Miniatur 4

(Composed 2009, Munich)

Esim Can

Edited by Per-Olov Kindgren

Allegro (M.M. ♩ = c. 100)

4

7

10

13

16

19

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

22

25

28

VIII

31

V

34

V VII IX

37

40

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

The musical score consists of four staves of music for guitar, written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 7/8 time signature. The music is divided into measures with various fingering and technique markings.

- Staff 1 (Measures 43-45):** Features a melodic line with repeated eighth-note patterns. Above the notes are the letters 'm i a m i a m i a m i a m'. Fingering numbers (1-4) are placed above the notes. Dynamic markings 'p' (piano) are present. A circled '1' is at the start, and circled '5' and '2' are at the end. A Roman numeral 'VIII' is above the final measure.
- Staff 2 (Measures 46-48):** Continues the melodic line. Includes a half-whole note (1/2 V) and a circled '6'. Roman numerals 'VI' and 'VII' are above the measures.
- Staff 3 (Measures 49-50):** Shows a melodic line with triplets. Roman numerals 'II' and 'III' are above the measures.
- Staff 4 (Measures 51-52):** Features a melodic line with a 'rit.' (ritardando) marking. Includes a circled '4' and a circled '3'. Roman numeral 'II' is above the first measure.

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

Miniatur 5

(from Colombia to Sweden)
for Per-Olov Kindgren

By Esim Can

fingered & edited by
Per-Olov Kindgren

Miniatur 5

(from Colombia to Sweden)

for Per-Olov Kindgren

Music: Esim Can
Munich, 2010

Andante Largo ♩ = 60

The musical score is written for guitar in a single system with a treble clef and a 3/4 time signature. It begins with a tempo marking of 'Andante Largo' and a metronome marking of ♩ = 60. The piece is in the key of D major (one sharp). The score consists of eight staves of music, numbered 1 through 35. The first staff (measures 1-4) starts with a quarter rest followed by a series of eighth and quarter notes. The second staff (measures 5-9) continues the melodic line with some slurs and fingerings. The third staff (measures 10-14) includes a section marked 'VII' and ends with a piano (p) dynamic. The fourth staff (measures 15-19) is marked 'Harm. XII' and features a series of chords with fingerings. The fifth staff (measures 20-24) includes markings for 'rit.', 'a tempo', and 'accelerando', and ends with a 'V4/6' marking. The sixth staff (measures 25-29) is marked 'passionato' and includes a '12/7' marking. The seventh staff (measures 30-34) is marked 'f' and 'tenuto'. The eighth staff (measures 35-38) is marked 'rit.' and 'pp'. The score includes various guitar techniques such as slurs, ties, and specific fingerings (1-4) for the left hand and (1-5) for the right hand. Dynamics range from piano (p) to fortissimo (f) and pianissimo (pp).

Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

Copyright © 2010 by Esim Can All Rights Reserved

Miniatur No. 6

By Esim Can
Edited by Per-Olov Kindgren

Per-Olov Kindgren Music Online

www.per-olovkindgren.com

Miniatur No. 6

(Dance of Lovers)

Esim Can

Edited by Per-Olov Kindgren

The musical score is written for guitar in 6/8 time. It consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together. Fingering numbers (1-4) are placed above notes, and circled numbers (1-4) are placed below notes. Bar lines are present throughout. The score includes several measures with circled numbers (1-4) below the notes, likely indicating fingerings. The piece concludes with a final chord and a double bar line.

For personal use only.
Unauthorized copying, without permission, is an infringement of Copyrights.
Infringers are liable under the law.

EK D – BESTECİYE AİT FOTOĞRAFLAR

EK E – 2 ADET CD

CD 1 - Yüksek Lisans Eser Metni

CD 2 - 6 Miniatur Eserin Ses Kayıtları

ÖZGEÇMİŞ

Doğan Volkan GÜLTEKİN

1988 yılında İstanbul'da doğdu. İlk klasik gitar eğitimime Akan Taşkolı ile başladı ve daha sonra Mümin Kösem ile devam etti. Klasik gitarla eş zamanlı olarak Metin Arıgöl ile elektrik gitar çalıştı. 2010 yılında Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Toplulukları Performans Gitar Ana Sanat Dalı'na kabul edildi. Öğr. Gör. Birsen Özakay ve Yrd. Doç. Dr. Hakan Bağcı ile Solfej ve Kulak Eğitimi, Öğr. Gör. Sarper Özsan'la Müzik Teorisi ve Armoni, Öğr. Gör. Kaan Karahan'la piyano, Doç. Dr. Safa Yeprem'le Flamenko Gitar, Öğr. Gör. Özgür Ulusoy ile Armoni ve Kontrpuan, Öğr. Gör. Onur Karabiber ile Eser Analizi ve Form Bilgisi, Öğr. Gör. Barış Bölükbaşı ile Caz Gitar, Yrd. Doç. Dr. Ümit Kubilay Can ile Klasik Gitar çalıştı. 2017 Yılında Okan Üniversitesi Müzik Bölümü Yüksek Lisans programına başladı. Prof. Dr. Serpil Murtezaoğlu'ndan Sanatsal İletişim, Öğr. Gör. Melih Duygulu'dan Etnomüzikoloji, Prof. Dr. Pınar Somakçı'dan Müzik Eğitiminde Program derslerini aldı. Çalışmalarını Dr. Fazıl Cem Küçümen'le devam ettirmektedir.